

**REDOGÖRELSE
FÖR RESULTATEN AV 1959 ÅRS TÄCK-
DIKNINGSFÖRSÖK**

FÖRSÖKSAVDELNINGEN

STENCILTRYCK NR 9

**INSTITUTIONEN FÖR LANTBRUKETS HYDROTEKNIK
UPPSALA 1960**

Institutionen för lantbrukets hydroteknik delger bl. a. i sin tidskrift *Grundförbättring* resultat från institutionens olika verksamhetsgrenar. Allt material blir emellertid inte föremål för tryckning. Undersökningsresultat av preliminär natur och annat material som av olika anledningar ej ges ut i tryck delges ofta i stencilerad form. Institutionen har ansett det lämpligt att redovisa dylikt material i form av en i fri följd utarbetad serie, benämnd stenciltryck. Serien finns endast tillgänglig på institutionen och kan i mån av tillgång erhållas därifrån.

Adress: Institutionen för lantbrukets hydroteknik, *Uppsala 7*

Stenciltryck

Nr	År	Titel och författare
1—12		Redogörelse för resultaten av täckdikningsförsöken åren 1951—1962

INLEDNING.

Denna redogörelse avser att till dem som medverka i täckdikningsförsöksverksamheten eller syssla med planläggning av täckdikning meddela resultaten av det gångna årets täckdikningsförsök inom i första hand vederbörandes verksamhetsområde. Den upptar därför en redovisning av enskilda försök.

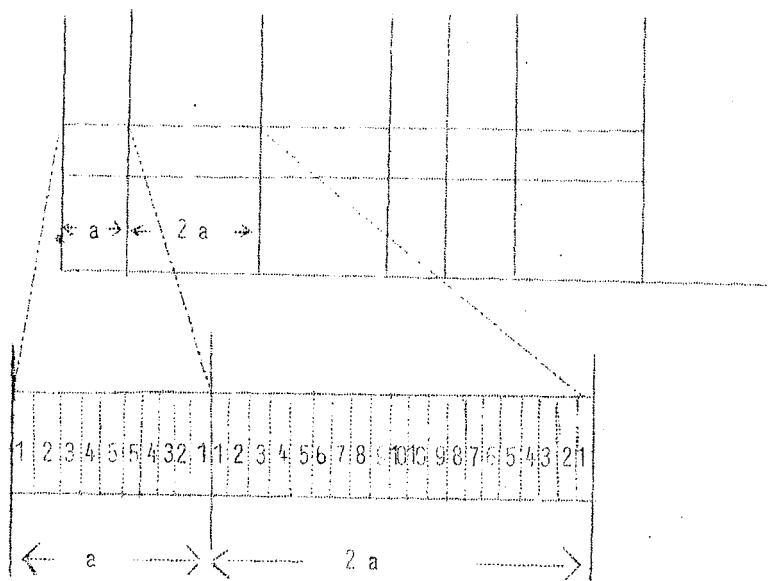
Under året ha sammanlagt 96 försök skördats. Av dem ha 79 st utgjorts av försök med olika dikesavstånd. 14 försök avse olika dikesdjup. I 3 försök ha olika dikesavstånd kombinerats med olika såtider. Under året ha 8 försöksplatser trädats och ytterligare 11 försök ha av olika anledningar ej skördats.

Det stora flertalet av avståndsförsöken ha skördats som s.k. bandförsök. Denna försöksmetodik innebär, att hela avståndet mellan dräneringsledningarna skördas i parceller parallella med dikena på sätt som fig. 1 visar.

I den följande redogörelsen över resultaten av bandförsöken är parcell nummer 1 uttagen intill dike och de övriga parcellerna sedan i ordning ut till mittlinjen mellan dikena. Man kan alltså av de skördevärden som anges se, huruvida den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten påverkat avkastningen. Om man kan konstatera en skördedepression och denna uppgår till en viss storlek, bör det vara förmånligt att minska dikesavståndet. Föreligger det ej någon skördenedsättning mellan dikena, är man berättigad att draga den slutsatsen, att dikesavståndet detta år kunde varit större. Under antagande av en viss årskostnad för dikningen kan man med ledning av skördevärdena närmare beräkna vilket dikesavstånd som ur avkastningssynpunkt är erforderligt. Resultaten av de beräkningar som sålunda utförts anges i kommentarerna efter varje försök. Någon direkt jämförelse mellan skördens storlek vid de i försöket ingående olika dikesavstånden gör man ej i bandförsöken.

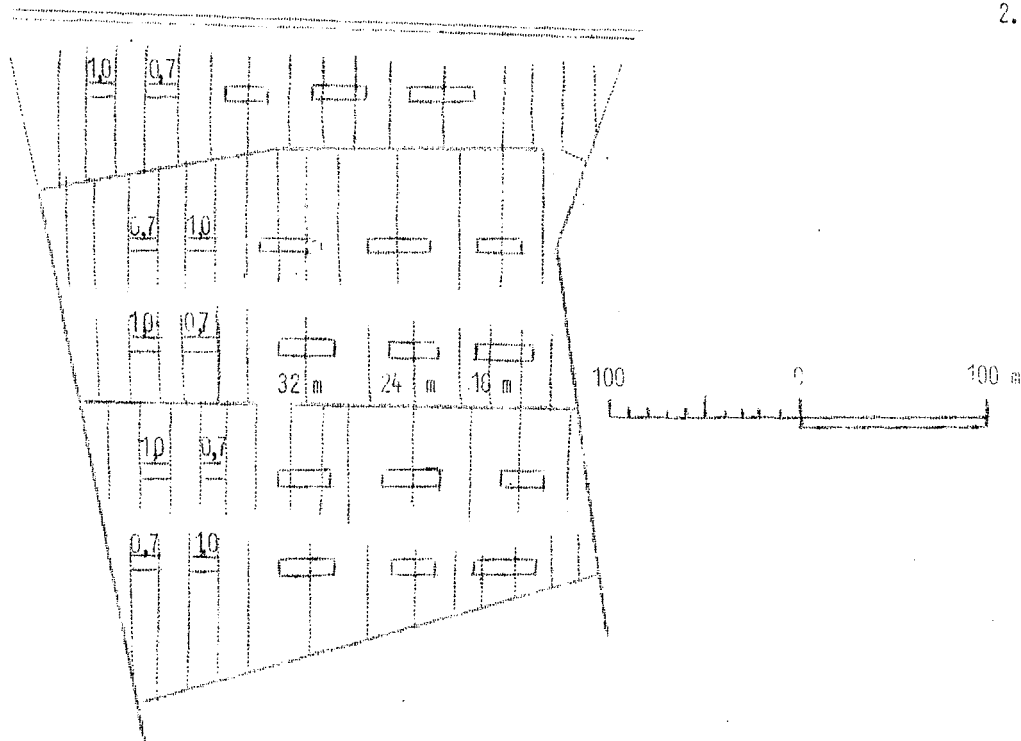
En del av de tidigast utlagda försöken skördas även enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena på sätt som fig. 2 visar. Skörden anger här ett medelvärde för hela dikesavståndet. Vid bedömning av försöksresultaten göres en direkt jämförelse mellan avkastningens storlek vid de olika dikningarna.

Efter skörderesultaten med kommentarer följer för varje försök en redogörelse för utförda observationer över upptorkningen under vårperioden samt bärigheten särskilt i samband med skörd och höstplöjning. Dessa observationer är av stor betydelse, eftersom skördeutfallet ensamt ej utgör tillräcklig grund för bedömning av den erforderliga dräneringsintensiteten. För varje försök lämnas därjämte en översikt av nederbördsförhållandena.

Figur 1.

Försök upplagt för skörd enl. den nya försöksmetodiken, s.k. bandförsök. Parcellerna uttages parallellt med dikena, vilket framgår av detaljbilden under själva dikessystemet,

Figur 2.

Täckdikningsförsök av större typ omfattande avståndsförsök och djupförsök. Försöket skördas enl. den äldre försöksmetodikerna med parcellerna lagda tvärs över dikena.

NEDERBÖRDEN UNDER ÅRET.

Nederbördens storlek och fördelning under året är av stor betydelse för de resultat som erhållas i dräneringsförsöken. Av den anledningen har för varje försök lämnats uppgifter om månadsnederbördens storlek under vegetationsåret. Dessutom finnes medelnederbörden angiven, vilket möjliggör ett studium av det aktuella årets avvikelser. Uppgifterna äro hämtade från Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institutets mätstationer. Beroende på stationstätheten och det lokala nederbördsklimatets variabilitet ange dessa siffror mer eller mindre väl de faktiska förhållandena på försöksplatserna.

Diagrammen på sidorna 3 och 4 äro avsedda för en överblick i stort. De upptaga 12 plaiser i landet och ange den summerade avvikelserna från medelnederbörden. Medelnederbörden representeras av den vågräta linjen. Den brutna kurvan anger summerade över- och underskott i det aktuella årets nederbörd. Man får med ledning av densamma en god uppfattning om avvikelser i nederbördens fördelning. Summeringen är uppdelad i två perioder. Den första omfattar tiden den 1/4 58 - 31/3 59 och den andra tiden den 1/4 - 31/12 59. Uppdelningen per den 1 april har gjorts, därför att marken vid denna tidpunkt ofta är vattenfylld. Växtligheten har ännu ej kommit igång. Det är alltså ett lämpligt utgångsläge för att med hjälp av summerade över- resp. underskott i nederbörd bilda sig en uppfattning om markens vattenbalans.

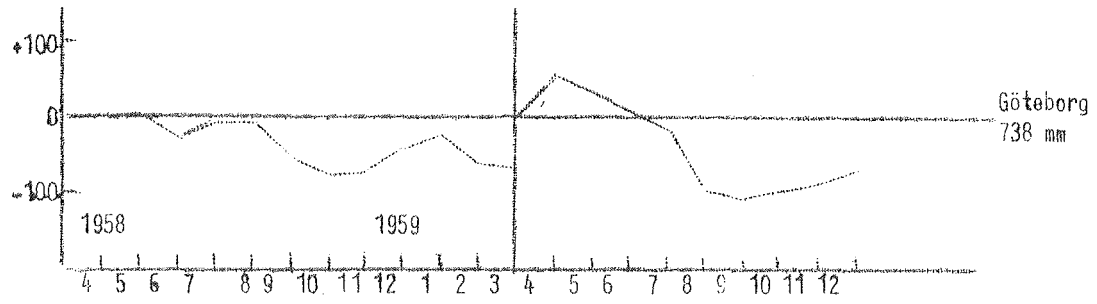
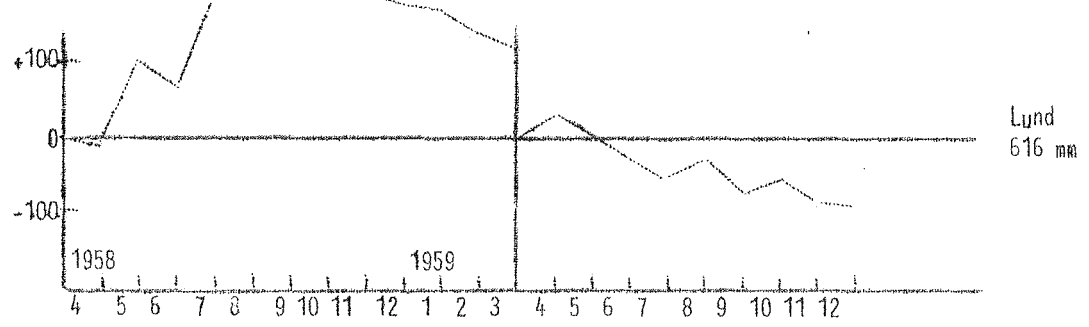
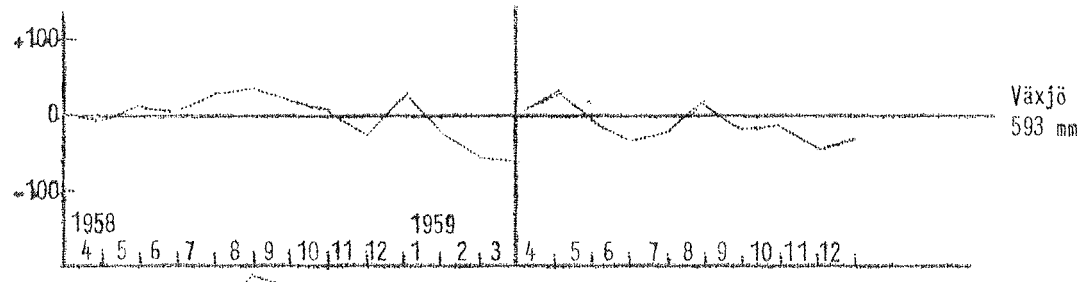
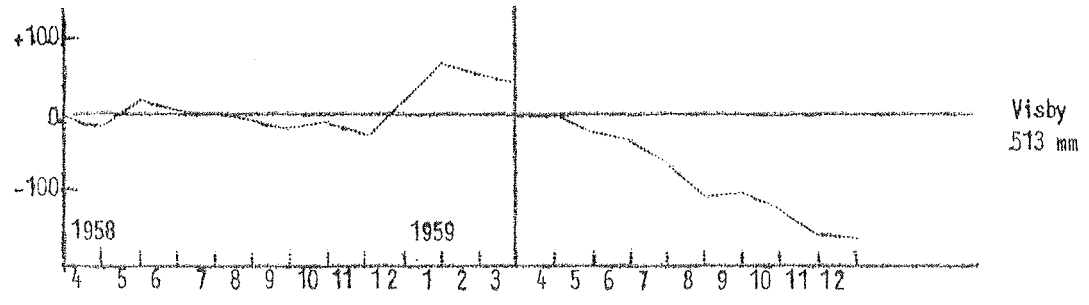
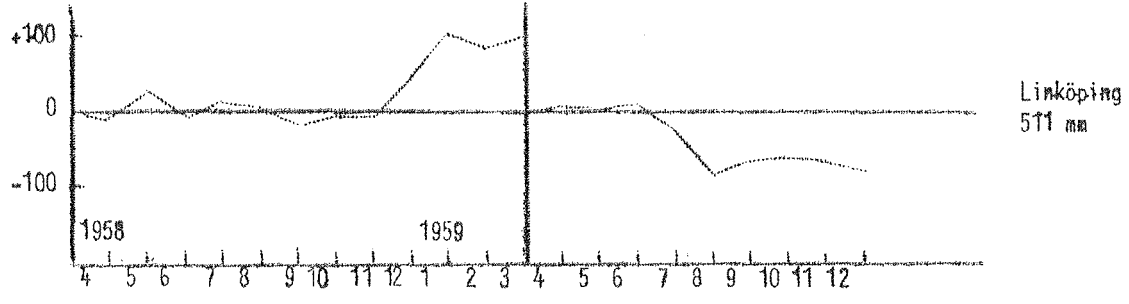
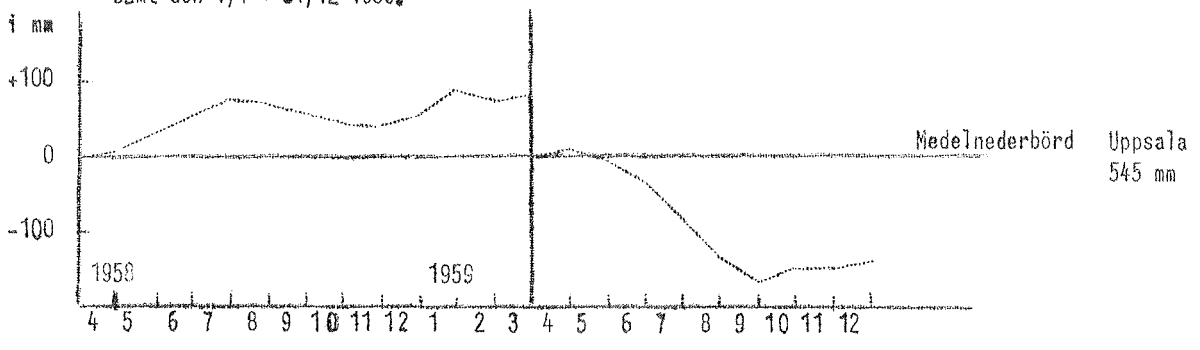
Vegetationsperioden år 1958 var ganska nederbördsrik. Inom en del områden föll mycket regn under juli och första hälften av augusti. Marken varitvis praktiskt taget helt mättad med vatten. Mättnadsgraden var hög även vid vinterns inträde och vid den nya vegetationsperiodens början år 1959. Vårsådden år 1959 kunde utföras under goda väderleksbetingelser i hela landet. För Norrlands vidkommande blev sommaren gynnsam för växtligheten med mycket värme och tillräcklig nederbörd. I det övriga landet blev vegetationsperioden mycket torr. De östra delarna av Götaland och Svealand drabbades hårdast. Vissa delar av Gotland fick mindre än 50 mm regn från den 15 april - 15 sept. Områden med mindre än 100 mm återfinnas i Kalmar län, södra Södermanland, Uppland och östra Gästrikland. De torraste trakterna fick endast omkring 20% av normalmängden för den ångivna perioden. Temperaturen var samtidigt högre än normalt.

På den varma sommaren följde en relativt torr och varm höst. Skörden kunde därför företagas under gynnsamma förhållanden med låg vattenhalt hos spannmålen och god bärighet för skördemaskinerna på fälten. Inom de områden av landet, som drabbats värst av torkan grodde de höstsådda grödorna ojämnt med svaga och luckiga bestånd som följde.

Nederbördsdiagram

Summerad
avvikelse

Diagrammen anger den summerade avvikelsen från medelnederbörden för tiden den 1/4 1958 - 31/3 1959 samt den 1/4 - 31/12 1959.

Summerad
avvikelse

i mm

+100

-100

Medelnederbörd Skara
582 mm

1958

1959

4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

+100

-100

Karlstad
572 mm

1958

1959

4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

+100

-100

Falun
548 mm

1958

1959

4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

+100

-100

Östersund
496 mm

1958

1959

4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

+100

-100

Härnösand
631 mm

1958

1959

4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

+100

-100

Haparanda
532 mm

1958

1959

4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

RESULTAT AV ENSKILDA FÖRSÖKStockholms län

Husby By. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Nils Eskhult, Husbyby, Långhundra

Matj.: Mullfattig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	49,2	100	1	50,2	100	1	50,2	100
2	50,0 + 0,8	102	2	50,9 + 0,7	101	2	50,9 + 0,7	101
3	50,1 + 0,9	102	3	49,9 - 0,3	99	3	49,9 - 0,3	99
4	50,4 + 1,2	102	4	50,1 - 0,1	100	4	50,1 - 0,1	100
5	50,9 + 1,7	103	5	50,6 + 0,4	101	5	50,6 + 0,4	101
$m_{diff} = 0,59 \text{ dt/ha}$			6	49,4 - 0,8	98	6	49,4 - 0,8	98
			7	49,9 - 0,3	99	7	49,9 - 0,3	99
			$m_{diff} = 1,02 \text{ dt/ha}$					

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	35	33	441
Årets nederbörd	105	11	20	52	18	23	12	41	35	50	56	60	483

Vasa. År 1959

Försöksvärd: Godsägare K.B. Janzon, Vasa säteri Skepptuna

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,1	100	1	41,8	100	1	41,8	100
2	41,6 + 0,5	101	2	41,5 - 0,3	99	2	41,5 - 0,3	99
3	40,8 - 0,3	99	3	40,3 - 1,5	96	3	40,3 - 1,5	96
4	40,9 - 0,2	100	4	39,4 - 2,4	94	4	39,4 - 2,4	94
5	40,2 - 0,9	98	5	40,3 - 1,5	96	5	40,3 - 1,5	96
$m_{diff} = 1,22 \text{ dt/ha}$			6	41,7 - 0,1	100	6	41,7 - 0,1	100
			7	39,9 - 1,9	95	7	39,9 - 1,9	95
			8	39,8 - 2,0	95	8	39,8 - 2,0	95
			9	38,5 - 3,3	92	9	38,5 - 3,3	92
			10	38,4 - 3,4	92	10	38,4 - 3,4	92
			$m_{diff} = 1,55 \text{ dt/ha}$					

En viss skördedepression mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar emellertid endast den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Helå året
Medelnederbörd	22	17	17	24	31	41	57	73	43	48	35	33	441
Årets nederbörd	105	11	20	52	18	23	12	41	35	50	56	60	483

Håga. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Kurt Wässman, Håga gård, Biskopskulla

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	40,4	100	1	40,4	100
2	40,8 + 0,4	101	2	40,6 + 0,2	100
3	40,7 + 0,3	101	3	42,7 + 2,3	106
4	40,8 + 0,4	101	4	42,0 + 1,6	104
5	41,9 + 1,5	104	5	43,2 + 2,8	107
$m_{diff} = 1,42$ dt/ha			6	41,9 + 1,5	104
			7	39,8 - 0,6	99
			8	42,5 + 2,1	105
			9	44,0 + 3,6	109
			10	41,1 + 0,7	102
			$m_{diff} = 1,38$ dt/ha		

Några skördenedsättningar mellan dikena ha ej erhållits. Det föreligger i stället möjligen en viss ökning i avkastningen inom mittrådet mellan dikena. Det större dikesavståndet synes därför detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	22	16	19	20	41	49	72	79	48	50	35	37	496
Årets nederbörd	85	6	41	47	23	21	13	19	16	79	39	50	439

Marsta. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Lennart Vallgård, Vallskog, Uppsala

Matj.: Något mullhaltig mellanlera

Alv: Mellanlera - styv lera

Gröda: Vall 1

Avstånds- och djupförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 13,5 m	27,3	100	
-"- 18,0 m	25,0 - 2,3	92	
-"- 27,0 m	28,3 + 1,0	104	$m_{diff} = 1,68$ dt hö/ha
Dikesdjup 0,70 m	29,5	100	
-"- 1,10 m	24,2 - 5,3	82	$m_{diff} = 1,37$ dt hö/ha

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 13,5 m</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	29,8	100	1	32,7	100
2	29,6 - 0,2	99	2	32,6 - 0,1	100
3	30,2 + 0,4	101	3	34,4 + 1,7	105
4	30,3 + 0,5	102	4	34,4 + 1,7	105
5	29,9 + 0,1	100	5	33,7 + 1,0	103
$m_{diff} = 1,65$ dt hö/ha			6	33,7 + 1,0	103
			7	37,2 + 4,5	114
			8	37,2 + 4,5	114
			9	35,3 + 2,6	108
			10	35,3 + 2,6	108
			$m_{diff} = 1,79$ dt hö/ha		

Skördovärdena äro låga. Vallen var ojämn och allmänt tillbakasett genom torra.

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att 27-meters avståndet givit högre och 18-meters avståndet lägre avkastning än det minsta dikesavståndet på 13,5 meter. De erhållna utslagen ligga i stort sett inom felgränserna och få ej tillmätas så stor betydelse.

Ifråga om dikesdjupets inverkan på avkastningen kan man konstatera, att det mindre djupet givit den högsta skörden. Det erhållna utslaget kan anges som statistiskt säkert.

Bandförsöket visar en skördestegring inom området mitt mellan dikena på 27-meters avståndet, vilken kan anges som statistiskt säker. På 13,5-meters avståndet har det ej erhållits någon skillnad i avkastning på olika avstånd från dikena.

Som sammanfattning av resultaten från försöket kan sägas, att man med hänsyn till det svaga och ojämna beståndet måste vara försiktig beträffande slutsatserna. Det förefaller dock, som om den extensivaste dikningen, d.v.s. det minsta dikesdjupet och det största dikesavståndet, skulle haft ett visst företräde under denna nederbördsfattiga sommar.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	27	28	33	42	52	65	76	50	51	41	45	545
Årets nederbörd	83	7	37	46	22	26	10	21	20	64	46	57	439

Örbyhus (Norrby gård). År 1959

Försöksvärd: Örbyhus godsförvaltning, Örbyhus

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30,5	100	1	32,0	100	1	32,0	100
2	27,2 - 3,3	89	2	30,8 - 1,2	96	2	30,8 - 1,2	96
3	28,2 - 2,3	92	3	30,6 - 1,4	96	3	30,6 - 1,4	96
4	28,1 - 2,4	92	4	29,1 - 2,9	91	4	29,1 - 2,9	91
5	27,1 - 3,4	89	5	29,0 - 3,0	91	5	29,0 - 3,0	91
$m_{diff} = 1,20$ dt/ha			6	28,5 - 3,5	89	6	28,5 - 3,5	89
			7	28,8 - 3,2	90	7	28,8 - 3,2	90
			8	29,4 - 2,6	92	8	29,4 - 2,6	92
			9	29,6 - 2,4	93	9	29,6 - 2,4	93
			10	29,3 - 2,7	92	10	29,3 - 2,7	92
			$m_{diff} = 1,33$ dt/ha					

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	24	25	32	45	51	66	77	56	53	42	49	552
Årets nederbörd	106	6	31	50	19	23	10	26	18	58	54	45	456

Södermanlands län

Humlekärr. År 1959

Försöksvärd: Jägmästare F. Sederholm, Ålberga gård

Matj.: Mätligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 15 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 25 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29,0	100	1	30,3	100	1	30,3	100
2	31,2 + 2,2	108	2	30,7 + 0,4	101	2	30,7 + 0,4	101
3	29,5 + 0,5	102	3	31,8 + 1,5	105	3	31,8 + 1,5	105
4	31,0 + 2,0	107	4	32,7 + 2,4	108	4	32,7 + 2,4	108
5	30,0 + 1,0	103	5	33,3 + 3,0	110	5	33,3 + 3,0	110
$m_{diff} = 1,15$ dt/ha			6	33,4 + 3,1	110	6	33,4 + 3,1	110
			7	33,9 + 3,6	112	7	33,9 + 3,6	112
			8	33,6 + 3,3	111	8	33,6 + 3,3	111
			9	33,0 + 2,7	109	9	33,0 + 2,7	109
			10	34,1 + 3,8	113	10	34,1 + 3,8	113
			$m_{diff} = 1,37$ dt/ha					

Några skördenedsättningar mellan dikena ha ej erhållits. Det föreligger i stället möjligen en viss ökning i avkastningen inom mittområdet mellan dikena. Detta är tydligt framträdande och fullt signifikant ifråga om det större dikesavståndet. Med hänsyn härtill får detta dikesavstånd sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Helå året
Medelnederbörd	30	21	26	34	37	63	73	74	50	54	46	45	553
Årets nederbörd	67	5	44	46	16	82	18	0	48	59	37	63	485

Törsta. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Martin Johansson, Törsta, Jönåker

Matj.: Mätlig mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Dikesavstånd 14 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 28 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47,9	100	1	45,7	100	1	45,7	100
2	46,8 - 1,1	98	2	43,6 - 2,1	95	2	43,6 - 2,1	95
3	46,7 - 1,2	97	3	42,3 - 3,4	93	3	42,3 - 3,4	93
4	46,4 - 1,5	97	4	42,1 - 3,6	92	4	42,1 - 3,6	92
5	46,4 - 1,5	97	5	41,9 - 3,8	92	5	41,9 - 3,8	92
$m_{diff} = 1,25$ dt/ha			6	42,2 - 3,5	92	6	42,2 - 3,5	92
			7	43,0 - 2,7	94	7	43,0 - 2,7	94
			8	44,1 - 1,6	96	8	44,1 - 1,6	96
			9	43,2 - 2,5	95	9	43,2 - 2,5	95
			10	43,5 - 2,2	95	10	43,5 - 2,2	95
			$m_{diff} = 1,41$ dt/ha					

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar dock ej den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	22	27	34	35	52	70	71	45	54	44	43	527
Årets nederbörd	60	3	33	48	11	58	37	2	44	42	36	50	424

Vallby prästgård. År 1959

Försöksvärd: Arrendator Alrik Strengbom, Vallby prästgård, Sörmlands Vallby

Matj.: Mullfattig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 48 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38,8	100	1	38,0	100	1	38,0	100
2	39,3 + 0,5	101	2	35,0 - 3,0	92	2	35,0 - 3,0	92
3	38,8 ± 0,0	100	3	35,0 - 3,0	92	3	35,0 - 3,0	92
4	38,3 - 0,5	99	4	33,3 - 4,7	88	4	33,3 - 4,7	88
5	39,1 + 0,3	101	5	32,7 - 5,3	86	5	32,7 - 5,3	86
$m_{diff} = 0,73 \text{ dt/ha}$			6	33,1 - 4,9	87	6	33,1 - 4,9	87
			7	33,3 - 4,7	88	7	33,3 - 4,7	88
			8	33,1 - 4,9	87	8	33,1 - 4,9	87
			9	33,1 - 4,9	87	9	33,1 - 4,9	87
			10	34,0 - 4,0	89	10	34,0 - 4,0	89
			11	35,8 - 2,2	94	11	35,8 - 2,2	94
			12	36,9 - 1,1	97	12	36,9 - 1,1	97
			13	35,9 - 2,1	94	13	35,9 - 2,1	94
			14	35,4 - 2,6	93	14	35,4 - 2,6	93
			15	35,2 - 2,8	93	15	35,2 - 2,8	93
			$m_{diff} = 1,66 \text{ dt/ha}$					

Någon skördedepression mellan dikena har ej erhållits på det korta dikesavståndet. På 48-meters avståndet föreligger däremot en viss skördenedsättning mellan dikena. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar dock ej den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren visade det större avståndet en sämre upptorkning. Vid tiden för vårbruket hade dessa skillnader i upptorkning inom olika delar av försöket helt utjämnats. Några olikheter i bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	27	24	36	39	49	73	71	44	45	40	39	578
Årets nederbörd	68	9	39	40	21	23	32	26	35	60	43	34	430

Östergötlands län

Fullerstad. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Birger Hålling, Fullerstad, Söderköping

Matj.: Mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstraps

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Dikesavstånd 30 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	24,5	100	1	24,5	100
2	23,0 - 1,5	94	2	22,4 - 2,1	91
3	22,3 - 2,2	91	3	22,2 - 2,3	91
4	21,9 - 2,6	89	4	21,7 - 2,8	89
5	21,2 - 3,3	87	5	21,2 - 3,3	87
			6	21,3 - 3,2	87
			7	21,5 - 3,0	88
			8	21,1 - 3,4	86
			9	20,4 - 4,1	83
			10	19,3 - 5,2	79

$m_{diff} = 0,77$ dt/ha

$m_{diff} = 0,69$ dt/ha

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Hackningen av rapsen hösten 1958 (27/10) var svår att utföra inom områden, där det större dikesavståndet använts. Vid hackningen på våren 1959 (22/4) märktes knappast någon skillnad vid olika dikesavstånd.

Några olikheter i bärighet ha ej framträtt under den torra sommaren.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	36	39	471
Årets nederbörd	57	7	37	34	19	65	12	14	46	46	31	48	417

Hageby. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Åke Almegård, Hageby, Österstad

Matj.: Mättligt mullhaltig lerig mo

Alv: Lerig mo

Gröda: Höstråg

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 4 upprepningar. Dikesavståndet är 20 m.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	46,9	100
2		47,5 + 0,6	101
3		47,0 + 0,1	100
4		46,7 - 0,2	100
5		45,8 - 1,1	98
6		46,3 - 0,6	99
7		45,1 - 1,8	96
8	0,5 m	44,9 - 2,0	96

$m_{diff} = 0,91$ dt/ha

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen givit en något högre avkastning. Det utslag som erhållits kan anges som statistiskt fullt säkert.

Observationer: Någon skillnad i markens bärkraft vid olika dikesdjup har ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	20	24	34	40	64	59	64	40	50	40	38	501
Årets nederbörd	95	4	62	65	24	54	42	10	52	84	37	43	572

Ingelstad gård. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Bengt-Umo Westeson, Ingelstad gård, Kuddby

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47,6	100	1	50,2	100
2	48,8 + 1,2	103	2	50,6 + 0,4	101
3	50,0 + 2,4	105	3	49,7 - 0,5	99
4	47,0 - 0,6	99	4	47,8 - 2,4	95
5	49,9 + 2,3	105	5	46,5 - 3,7	93
			6	45,4 - 4,8	90
			7	47,2 - 3,0	94
			8	45,6 - 4,6	91
			9	46,8 - 3,4	93
			10	47,7 - 2,5	95
$m_{diff} = 1,84$ dt/ha			$m_{diff} = 1,29$ dt/ha		

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits på det mindre dikesavståndet. Det större avståndet uppvisar däremot en statistiskt fullt säker skördedepression mellan dikena. Med de resultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga vid en jämförelse mellan å ena sidan avkastningsökningen och å andra sidan årenkostnadsstegringen för den intensivare dikningen.

Observationer: Inom själva skördeområdet, där marken är förhållandevis plan, har det ej framträtt några skillnader i upptorkning eller bärighet. Utanför skördeområdet är marken mera svackig. Jordbearbetningen har där varit mera arbetskrävande inom områden dikade med det större dikesavståndet (flera körningar ha erfordrats för att få bruk på jorden).

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	36	39	471
Årets nederbörd	57	7	37	34	19	66	12	14	46	46	31	48	417

Stora Greby. År 1959

Försöksvärd: Lantmästare Bo Secher, Haddorp, Vikingstad

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	36,2	100	1	36,1	100
2	34,9 - 1,3	96	2	34,9 - 1,2	97
3	34,9 - 1,3	96	3	34,3 - 1,8	95
4	34,3 - 1,9	95	4	34,8 - 1,3	96
5	35,0 - 1,2	97	5	34,3 - 1,8	95
			6	35,0 - 1,1	97
			7	35,8 - 0,3	99
			8	37,0 - 0,9	102
			9	35,7 - 0,4	99
			10	34,9 - 1,2	97
$m_{diff} = 1,20$ dt/ha			$m_{diff} = 1,36$ dt/ha		

Mindre skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Dessa kunna dock ej anges som statistiskt säkra. Med de utslag som erhållits i årets försök synes det större dikesavståndet ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	41	39	512
Årets nederbörd	77	3	30	39	24	75	24	22	61	55	33	20	463

Säby. År 1959

Försöksvärd: Godsarrendator Sven Hanell, Säby, Östra Stenby

Matj.: Mättligt mulhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	53,4	100	1	51,8	100
2	53,7 + 0,3	101	2	50,4 - 1,4	97
3	53,1 - 0,3	99	3	49,7 - 2,1	96
4	53,9 + 0,5	101	4	49,1 - 2,7	95
5	53,6 + 0,2	100	5	49,1 - 2,7	95
$m_{diff} = 0,60$ dt/ha			6	49,3 - 2,5	95
			7	49,0 - 2,8	95
			8	49,7 - 2,1	96
			9	49,9 - 1,9	96
			10	50,9 - 0,9	98
			$m_{diff} = 1,16$ dt/ha		

En viss skördenedsättning mellan dikena har erhållits vid det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar dock ej den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	21	26	36	33	49	55	64	38	44	36	39	471
Årets nederbörd	57	7	37	34	19	66	12	14	46	46	31	48	417

Vänge Södergård. År 1959

Försöksvärd: Arrendator Sture Karlsson, Rystads Handelsträdgård, St. Vänge Södergård, Linköping

Matj.: Mättligt mulhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vårvete

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	35,4	100	1	32,3	100
2	33,9 - 1,5	96	2	31,6 - 0,7	98
3	32,8 - 2,6	93	3	31,0 - 1,3	96
4	32,2 - 3,2	91	4	30,3 - 2,0	94
5	31,8 - 3,6	90	5	30,5 - 1,8	94
$m_{diff} = 0,92$ dt/ha			6	29,8 - 2,5	92
			7	30,2 - 2,1	93
			8	30,5 - 1,8	94
			9	30,4 - 1,9	94
			10	30,6 - 1,7	95
			$m_{diff} = 1,01$ dt/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde emellertid ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Nedelbörd	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	41	39	512
Årets nederbörd	94	3	37	44	24	74	27	12	63	53	37	25	493

Västerby. År 1959

Försöksvärd: Arr. Bröderna Åberg, Västerby, Vikingstad

Natj.: Mullrik styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårvete

Avstånds- och djupförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodikerna med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 15 m	27,7	100	
"- 20 m	28,6 + 0,9	103	$m_{diff} = 1,40 \text{ dt/ha}$
"- 25 m	28,3 + 0,6	102	
Dikesdjup 0,75 m	29,7	100	
"- 1,00 m	26,7 - 3,0	90	$m_{diff} = 1,14 \text{ dt/ha}$

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 15 m</u>			<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,9	100	1	26,6	100
2	20,8 - 0,1	100	2	26,5 - 0,1	100
3	21,2 + 0,3	101	3	26,1 - 0,5	98
4	20,1 - 0,8	96	4	26,7 + 0,1	100
5	19,3 - 1,6	92	5	26,2 - 0,4	98
$m_{diff} = 0,74 \text{ dt/ha}$			6	25,6 - 1,0	96
			7	25,2 - 1,4	95
			$m_{diff} = 1,16 \text{ dt/ha}$		

<u>Dikesavstånd 25 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,4	100
2	19,7 - 0,7	97
3	20,3 - 0,1	100
4	18,7 - 1,7	92
5	20,2 - 0,2	99
6	22,2 + 1,8	109
7	20,2 - 0,2	99
8	21,1 + 0,7	103
9	20,5 + 0,1	100
10	19,6 - 0,8	96
$m_{diff} = 1,06 \text{ dt/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodikerna framgår, att det knappast föreligger någon skillnad i avkastning mellan olika dikesavstånd. De mindre utslag som erhållits, ligga helt inom felgränserna och kunna ej tillmätas någon betydelse.

I fråga om dikesdjupets inverkan på avkastningen kan man konstatera, att det mindre djupet givit den högsta skörden. Det erhållna utslaget kan anges som statistiskt fullt säkert.

Bandförsöket visar ej några klara skördenedsättningar mellan dikena på något av avstånden. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna.

Som sammanfattning av resultaten från prövningen av olika dikesavstånd kan sägas, att 25- meters avståndet detta år med hänsyn till avkastningen synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	21	24	35	38	60	63	68	44	50	41	39	512
Årets nederbörd	77	3	30	39	24	75	24	22	61	55	33	20	463

Jönköpings län

Lidhult. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Carl O. Pettersson, Lidhult, Reftöle

Jordart: Nägorlunda humifierad vitmosstorv

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	12,1	100
" " 18 m	9,7 - 2,4	80
" " 24 m	9,9 - 2,2	82
$m_{diff} = 1,22$ dt/ha		

Det minsta dikesavståndet har givit den högsta skörden. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Några skillnader mellan de prövade dikesavstånden i fråga om upptorkning eller bärighet har inte konstaterats. Grödan skadades av stark nattfrost natten mellan den 24 och 25 juni.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	56	39	39	53	52	61	79	96	70	76	73	65	759
Årets nederbörd	122	4	26	15	15	53	94	21	30	75	39	61	555

Åby. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Tore Bränalt, Åby, Torskinge

Gröda: Havre

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	23,8	100	1	23,7	100
2	23,3 - 0,5	98	2	22,9 - 0,8	97
3	22,6 - 1,2	95	3	23,4 - 0,3	99
4	22,0 - 1,8	92	4	23,2 - 0,5	98
5	21,4 - 2,4	90	5	23,4 - 0,3	99
$m_{diff} = 0,93$ dt/ha			6	23,4 - 0,3	99
			7	23,0 - 0,7	97
			8	22,8 - 0,9	96
			9	22,9 - 0,8	97
			10	24,2 + 0,5	102
			$m_{diff} = 1,02$ dt/ha		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För 18-meters avståndet kan utslaget anges som statistiskt säkert. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	57	35	35	45	49	64	73	96	53	60	71	65	708
Årets nederbörd	77	7	27	42	15	39	81	17	44	96	36	52	533

Kronobergs län

Hornsborg. År 1959

Försöksvärd: Lantmästare Fredrik Ekströmer, Hornsborgs gård, Hornsborg

Matj.: Lerig mulljord

Ålv: Mo

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	26,0	100	1	26,6	100
2	25,6 - 0,4	98	2	25,9 - 0,7	97
3	25,6 - 0,4	98	3	25,2 - 1,4	95
4	25,2 - 0,8	97	4	26,4 - 0,2	99
5	24,4 - 1,6	94	5	25,1 - 1,5	94
			6	24,4 - 2,2	92
			7	25,1 - 1,5	94
			8	24,2 - 2,4	91
			9	24,5 - 2,1	92
			10	24,1 - 2,5	91

$m_{diff} = 0,50$ dt/ha

$m_{diff} = 0,70$ dt/ha

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Höla året
Medelnederbörd	64	43	45	53	56	71	87	103	63	74	79	74	812
Årets nederbörd	111	6	22	94	24	44	114	34	26	60	48	91	674

Ingelstads Lantmannaskola. År 1959

Försöksvärd: Ingelstads Lantmannaskola, Ingelstad

Matj.: Mycket mullrik mjällig finmo

Ålv: Finmo

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,1	100	1	20,8	100
2	23,3 + 4,2	122	2	21,8 + 1,0	105
3	25,7 + 6,6	135	3	24,3 + 3,5	117
4	25,7 + 6,6	135	4	24,5 + 3,7	118
5	26,6 + 7,5	139	5	24,8 + 4,0	119
			6	24,4 + 3,6	117
			7	25,2 + 4,4	121
			8	25,3 + 4,5	122
			9	25,0 + 4,2	120
			10	25,1 + 4,3	121

$m_{diff} = 0,97$ dt/ha

$m_{diff} = 0,82$ dt/ha

Betydande skördenedsättningar invid dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök är det största dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	29	29	41	43	59	62	83	48	55	56	49	593
Årets nederbörd	86	4	19	59	8	46	65	20	11	52	25	63	458

Ryssby Lantmannaskola. År 1959

Försöksvärd: Ryssby Lantmannaskola, Ryssby

Matj.: Mullrik sandig mo

Alv: Sandig grovmo

Gröda: Korn

Avståndsförsök

Dikesavstånd 32 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	16,8	100
2	14,0 - 2,8	83
3	14,7 - 2,1	88
4	15,0 - 1,8	89
5	15,6 - 1,2	93
6	16,3 - 0,5	97
7	15,9 - 0,9	95
8	16,2 - 0,6	96
9	16,6 - 0,2	99
10	18,7 + 1,9	111

$m_{diff} = 1,36 \text{ dt/ha}$

De erhållna skördevärdena äro ojämma. Något klart samband mellan avkastningens storlek och dike-
kenas belägenhet kan ej konstateras vid studiet av de primära parcellskördarnas storlek. Av den an-
ledningen kunna de ovan redovisade medeltalsvärdena ej läggas till grund för något närmare uttalande
om dikesavståndets inverkan på avkastningen detta år.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	51	36	36	45	49	58	72	93	56	66	68	60	690
Årets nederbörd	127	6	30	109	24	50	102	30	25	66	38	67	674

Kalmar län

Ekerum. År 1959

Försöksvärd: Stiftelsen Ekerums gård, Högsrum

Jordart: Grovmo - mellansand

Gröda: Höstraps

Avståndsförsök

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	13,2	100	1	10,9	100
2	10,4 - 2,8	79	2	6,7 - 4,2	61
3	10,7 - 2,5	81	3	5,8 - 5,1	53
4	11,5 - 1,7	87	4	7,3 - 3,6	67
5	9,7 - 3,5	73	5	7,0 - 3,9	64
$m_{diff} = 0,91$ dt/ha			6	7,1 - 3,8	65
			7	6,4 - 4,5	59
			8	8,2 - 2,7	75
			9	7,2 - 3,7	66
			10	7,2 - 3,7	66
			$m_{diff} = 1,40$ dt/ha		

Statistiskt säkra skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. På det längre avståndet är det dock huvudsakligen dikesparcellen, som ur avkastningssynpunkt mera markant skiljer sig från de övriga parcellerna. Vid en jämförelse mellan avkastningsstegringen och årskostnadsökningen vid en intensifiering av dikningen finner man, att kurvorna i stort sett följer varandra. Man får således betalt för en intensifiering av dikningen ned till ett dikesavstånd av 5 meter, men man erhåller å andra sidan ej någon vinst på en sådan åtgärd.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	28	31	36	35	41	50	65	48	45	52	47	510
Årets nederbörd	44	0	18	58	0	6	28	10	21	40	43	42	310

Vindö. År 1959

Försöksvärd: Godsägare Carl Malmberg, Vindö, Valdemarsvik

Matj.: Mycket mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	51,8	100	1	52,2	100
2	48,8 - 3,0	94	2	51,0 - 1,2	98
3	48,2 - 3,6	93	3	50,7 - 1,5	97
4	47,2 - 4,6	91	4	46,4 - 5,8	89
5	46,9 - 4,9	91	5	48,7 - 3,5	93
$m_{diff} = 1,76$ dt hö/ha			6	47,4 - 4,8	91
			7	47,0 - 5,2	90
			8	49,4 - 2,8	95
			9	50,0 - 2,2	96
			10	53,0 + 0,8	102
			$m_{diff} = 2,99$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet föreligger ett signifikant utslag. Det större avståndet uppvisar ett ganska stort försöksfel, och den erhållna skördedepressionen kan ej anges som statistiskt säker. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde icke motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	36	27	31	42	35	52	59	76	43	58	51	57	567
Årets nederbörd	61	4	31	68	16	70	11	14	64	42	36	58	475

Gotlands län

Lyrungs. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Martin Hansson, Lyrungs, Etelhem

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättilera

Alv: Moig lättare moränmellanlera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	23,3	100
" 22 m	23,9 + 0,6	103
" 28 m	23,6 + 0,3	101

m_{diff} = 1,88 dt/ha

2. Bandförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 22 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,4	100	1	19,0	100
2	15,7 + 1,3	109	2	17,4 - 1,6	92
3	16,4 + 2,0	114	3	17,5 - 1,5	92
4	18,5 + 4,1	128	4	16,5 - 2,5	87
5	17,1 + 2,7	119	5	16,2 - 2,8	85
			6	15,8 - 3,2	83
			7	15,8 - 3,2	83

m_{diff} = 1,22 dt/ham_{diff} = 1,54 dt/ha

Dikesavstånd 28 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,0	100
2	19,9 + 0,9	105
3	20,3 + 1,3	107
4	20,5 + 1,5	108
5	20,3 + 1,3	107
6	20,4 + 1,4	107
7	20,3 + 1,3	107
8	19,5 + 0,5	103
9	20,3 + 1,3	107
10	20,6 + 1,6	108

m_{diff} = 1,06 dt/ha

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att det ej erhållits någon nämnvärd skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden. De mindre utslag som erhållits, ligga helt inom felgränserna.

I bandförsöket har det ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena på 28-meters avståndet. Snarare ökar avkastningen något inom mittområdet mellan dikena. De resultat som erhållits på 16 och 22-meters avstånden kunna icke tillmätas någon större betydelse, på grund av att grödan inom ett område, som berör dessa båda avstånd, skadats av torka.

Som sammanfattning av försöket kan sägas, att 28-meters avståndet synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	41	29	32	33	28	30	52	75	49	54	61	51	535
Årets nederbörd	98	11	11	50	2	12	13	6	51	40	27	38	359

Lövsta. År 1959

Försöksvärd: Gotlands läns lantmannaskola, Lövsta, Gotlands Karby

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättlera

Alv Hoig moränlättlera

Gröda: Vall I

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	21,9	100	1	18,8	100
2	24,5 + 2,6	112	2	17,4 - 1,4	93
3	25,3 + 3,4	116	3	23,0 + 4,2	122
4	24,3 + 2,4	111	4	22,5 + 3,7	120
5	23,8 + 1,9	109	5	25,1 + 6,3	134
$m_{diff} = 2,10$ dt hö/ha			6	24,8 + 6,0	132
			7	25,1 + 6,3	134
			8	21,9 + 3,1	116
			9	21,1 + 2,3	112
			10	20,1 + 1,3	107
			$m_{diff} = 3,25$ dt hö/ha		

Den svåra torran sommaren 1959 medförde att skörden blev låg och ojämn i försöket. Något klart samband mellan avkastningens storlek och dikenas belägenhet kan sålunda ej konstateras vid studiet av de primära parcellskördarnas storlek. Av den anledningen kunna de ovan redovisade medeltalsvärdena ej läggas till grund för något närmare uttalande om dikesavståndets inverkan på avkastningen detta år.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	37	27	27	33	28	39	53	74	47	52	59	50	526
Årets nederbörd	115	12	10	51	6	28	14	23	49	37	12	42	400

Blekinge län

Hammarby, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Fredrik Svensson, Jämslätt

Matj.: Mättligt mullhaltig lerig mo

Alv: Svagt lerig mo

Gröda: Höstråg

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41,4	100	1	42,2	100
2	38,7 - 2,7	93	2	41,2 - 1,0	98
3	39,4 - 2,0	95	3	41,9 - 0,3	99
4	39,2 - 2,2	95	4	40,4 - 1,8	96
5	38,7 - 2,7	93	5	39,9 - 2,3	95
	$m_{diff} = 1,55 \text{ dt/ha}$		6	40,9 - 1,3	97
			7	41,4 - 0,8	98
			8	41,1 - 1,1	97
			9	43,7 + 1,5	104
			10	41,4 - 0,8	98
				$m_{diff} = 1,56 \text{ dt/ha}$	

Mindre skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Dessa kunna dock ej ange som statistiskt säkra. Med de utslag som erhållits i årets försök synes det större dikesavståndet ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningar i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	30	23	23	33	31	33	53	54	45	34	43	37	439
Årets nederbörd	66	8	13	104	14	46	45	37	5	42	24	59	463

Kristianstads län

Tranarp. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Nils Adreassons sterbhus, Tranarp, Åstorp

Matj.: Något mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Blandsäd

Avståndsförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 30 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	31,7	100	1	34,0	100
2	31,4 - 0,3	99	2	33,2 - 0,8	98
3	31,3 - 0,4	99	3	32,4 - 1,6	95
$m_{diff} = 0,50$ dt/ha			4	31,7 - 2,3	93
			5	32,2 - 1,8	95
			6	31,3 - 2,7	92
			7	31,6 - 2,4	93
			8	31,4 - 2,6	92
			9	31,3 - 2,7	92
			$m_{diff} = 1,49$ dt/ha		

En viss skördedepression mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Utslaget kan anges som statistiskt säkert. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	55	40	38	48	50	59	83	106	67	63	66	66	741
Årets nederbörd	84	11	10	109	21	61	80	22	9	62	25	86	580

Malmöhus län

Bullstofta. År 1959

Försöksvärd: Lantbrukare Erland Jeppsson, Bullstofta gård, Ekeby

Matj.: Mullrik moränmo

Ålv: Moränmo

Gröda: Senap

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	4,4	100	1	5,2	100
2	4,3 - 0,1	98	2	4,9 - 0,3	94
3	4,3 - 0,1	98	3	4,7 - 0,5	90
4	4,3 - 0,1	98	4	4,7 - 0,5	90
5	4,1 - 0,3	93	5	4,8 - 0,4	92
$m_{diff} = 0,28 \text{ dt/ha}$			6	4,6 - 0,6	88
			7	4,4 - 0,8	85
			8	4,7 - 0,5	90
			9	4,6 - 0,6	88
			10	4,8 - 0,4	92
			$m_{diff} = 0,36 \text{ dt/ha}$		

Avkastningen är låg. Slagregn efter säderna förorsakade igenslamning av ytskiktet, vilket sedan hämmade senapens utveckling.

Av de erhållna avkastningssiffrorna framgår, att mindre skördenedsättningar mellan dikena erhöles på båda dikesavstånden. Dessa skördedepressioner kunna dock ej anges som statistiskt säkra. Med de utslag som erhöles i årets försök, synes det större dikesavståndet ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: De längre dikesavstånden torkade upp en till två dagar senare. Några skillnader i bärighet mellan olika dikningar ha ej framträtt efter den torra sommaren.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	55	37	35	44	47	59	77	94	59	65	65	62	699
Årets nederbörd	54	8	11	103	12	80	49	40	3	60	26	74	520

Lydinge. År 1959

Försöksvärd: Kapten Bror-Carl Cederström, Lydinge, Hyllinge

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Ålv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvet

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 20 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	33,2	100	1	32,7	100
2	31,1 - 2,1	94	2	31,8 - 0,9	97
3	31,2 - 2,0	94	3	30,8 - 1,9	94
$m_{diff} = 0,71 \text{ dt/ha}$			4	29,8 - 2,9	91
			5	28,8 - 3,9	88
			6	28,8 - 3,9	88
			$m_{diff} = 0,89 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhöles på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Med de avkastningsresultat som erhöles i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga

Observationer: Tidigt på våren märktes en tydlig skillnad i upptorkning mellan de prövade dikesavstånden. Under april månad föll det rikligt med regn (94 mm). Övergödsling kunde ej verkställas förrän den 10/5. Den 12/5 gjordes insädd. Vid de större dikesavstånden och särskilt i svackor var det dåligt upptorkat och säderna fick verkställas för hand på en del ställen.

Några olikheter i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	55	55	635
Årets nederbörd	66	8	13	104	14	46	45	37	5	42	24	59	463

Lönhult. År 1959Försöksvärd: AB W. Weibull, Landskrona

Matj.: Måttligt mullhaltig styv moränlera

Alv: Mycket styv moränlera

Gröda: Åkerbönor

<u>Dikesavstånd 10 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	27,8	100	1	29,1	100			
2	29,0 + 1,2	104	2	28,4 - 0,7	98			
3	28,3 + 0,5	102	3	27,8 - 1,3	96			
$m_{diff} = 1,17$ dt/ha			4	28,4 - 0,7	98			
			5	30,3 + 1,2	104			
			6	31,9 + 2,8	110			
			$m_{diff} = 0,94$ dt/ha					

De erhållna skördevärdena äro ojämna. Något klart samband mellan avkastningens storlek och dikenas belägenhet kan ej konstateras vid studiet av de primära parcellskördarnas storlek. Av den anledningen kunna de ovan redovisade medeltalsvärdena ej läggas till grund för något närmare uttalande om dikesavståndets inverkan på avkastningen detta år.

Observationer: Det mindre dikesavståndet visade en tidigare och jämnare upptorkning under våren. Några skillnader i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	40	31	32	38	39	50	63	83	51	58	52	53	590
Årets nederbörd	66	8	13	104	14	46	45	37	5	42	24	59	463

Nybo gård. År 1959Försöksvärd: Godsägare Gösta Hofvendahl, Nybo gård, Mjöhult

Matj.: Något mullhaltig lerig sand

Alv: Svagt lerig sand

Gröda: Korn

<u>Dikesavstånd 12 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,9	100	1	39,9	100
2	38,4 - 1,5	96	2	38,4 - 1,5	96
3	39,7 - 0,2	99	3	39,7 - 0,2	99
4	39,8 - 0,1	100	4	39,8 - 0,1	100
5	39,2 - 0,7	98	5	39,2 - 0,7	98
$m_{diff} = 0,73$ dt/ha					

Någon skördenedsättning mellan dikena har ej erhållits. Detta tyder på att även ett något större dikesavstånd än 12 meter med hänsyn till avkastningen detta år skulle ha givit en tillräckligt god dränering.

<u>Nederbörd:</u>	Jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	55	55	635
Årets nederbörd	66	8	13	104	14	46	45	37	5	42	24	59	463

Rosendals gård. År 1959

Försöksvärd: Friherre Gerard Bennet, Rosendals gods, Mörarp

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Korn

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår fem upprepningar. Dikesavstånd 10 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	31,6	100
2		31,3 - 0,3	99
3		30,8 - 0,8	97
4		30,3 - 1,3	96
5		30,6 - 1,0	97
6		31,0 - 0,6	98
7		30,7 - 1,5	95
8	0,5 m	30,8 - 0,8	97

$m_{diff} = 0,94$ dt/ha

Den djupare dikningen har givit något högre skörd. Avkastningsskillnaden mellan den djupaste och den grundaste dikningen uppgår till ca 1 dt/ha. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger.

Observationer: Några skillnader i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	45	33	29	41	43	58	76	83	55	62	55	55	635
Årets nederbörd	66	8	13	104	14	46	45	37	5	42	24	59	463

Svenstorp. År 1959

Försöksvärd: Friherre Th. G. Gyllenkrok, Björnstorp

Matj.: Mullfattig sandig moränlättilera

Alv: Lättare moränmellanlera

Gröda: Sockerbetor

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	353,6	100	1	347,7	100
2	352,3 - 1,3	100	2	319,5 -28,2	92
3	368,5 +14,9	104	3	363,4 +15,7	105
4	377,2 +23,6	107	4	331,3 -16,4	95
5	348,1 - 5,5	98	5	354,6 + 6,9	102
			6	337,8 - 9,9	97
			7	359,0 +11,3	103
			8	328,9 -18,8	95
			9	348,8 + 1,1	100
			10	329,8 -17,9	95

$m_{diff} = 15,49$ dt/ha

Skördevärdena äro ojämma på grund av luckigt bestånd. Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten synes icke ha påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga i stort sett inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	45	36	32	41	40	56	68	77	50	57	59	55	616
Årets nederbörd	52	7	11	92	16	34	48	46	5	60	26	58	455

Säbyholm. År 1959

Försöksvärd: Svenska Sockerfabriksaktiebolaget, Säbyholms gård, Landskrona

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	57,4	100
"- 16 m	54,9 - 2,5	96
"- 24 m	56,3 - 1,1	98
$m_{diff} = 3,25$ dt hö/ha		

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 12 m</u>			<u>Dikesavstånd 16 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	60,8	100	1	60,5	100
2	55,0 - 4,2	92	2	56,7 - 3,8	94
3	53,6 - 7,2	88	3	56,1 - 4,4	93
$m_{diff} = 1,63$ dt hö/ha			4	59,2 - 1,3	98
			$m_{diff} = 1,54$ dt hö/ha		

<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	58,9	100
2	58,4 - 0,5	99
3	57,4 - 1,5	97
4	56,6 - 2,3	96
5	55,3 - 3,6	94
6	56,9 - 2,0	97
$m_{diff} = 1,44$ dt hö/ha		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att de större dikesavstånden givit något lägre skörd. Utslagen ligga emellertid helt inom felgränserna och kunna icke tillmätas så stor betydelse.

I bandförsöket har det på alla tre dikesavstånden erhållits skördenedsättningar mellan dikena. Dessa kunna anges som statistiskt säkra.

Som sammanfattning av resultaten kan sägas, att den något högre avkastning som de mindre dikesavstånden synes ha givit i årets försök, icke motsvarar den ökade årskostnaden för denna dikning. Det största dikesavståndet (24 m) torde därför ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Djupförsök

Försöket utlagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,8 m	55,9	100
"- 1,2 m	58,2 + 2,3	104
$m_{diff} = 1,96$ dt hö/ha		

Av försöket framgår, att den djupa dikningen givit något högre skörd. Utslaget ligger dock helt inom felgränserna och kan därför ej tillmätas så stor betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	28	23	37	38	52	62	82	48	48	47	47	547
Årets nederbörd	31	6	12	88	14	26	73	33	5	38	24	71	421

Bro. År 1959

Försöksvärd: Bröderna Hansson, Bro, Skredsvik

Matj.: Något mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25,2	100	1	23,2	100
2	23,9 - 1,3	95	2	22,4 - 0,8	97
3	23,1 - 2,1	92	3	22,2 - 1,0	96
4	22,3 - 2,9	88	4	22,4 - 0,8	97
5	21,7 - 3,5	86	5	22,0 - 1,2	95
			6	21,4 - 1,8	92
			7	21,3 - 1,9	92
			8	20,8 - 2,4	90
			9	20,2 - 3,0	87
			10	20,2 - 3,0	87

$m_{diff} = 0,72$ dt/ha

$m_{diff} = 0,58$ dt/ha

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	68	49	48	46	52	57	69	99	73	100	86	76	823
Årets nederbörd	88	11	70	99	23	29	41	18	42	99	72	96	688

Ledum. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Sven Aronsson, Ledum, Rabbalshede

Matj.: Mullrik lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17,5	100	1	17,0	100
2	16,3 - 1,2	93	2	15,1 - 1,9	89
3	15,3 - 2,2	87	3	13,2 - 3,8	78
4	14,6 - 2,9	83	4	13,2 - 3,8	78
5	14,0 - 3,5	80	5	11,9 - 5,1	70
			6	11,5 - 5,5	68
			7	11,3 - 5,7	66
			8	11,3 - 5,7	66
			9	11,2 - 5,8	66
			10	11,4 - 5,6	67

$m_{diff} = 0,78$ dt/ha

$m_{diff} = 0,74$ dt/ha

Avkastningen är låg beroende på den svåra torka, som rådde under sommaren 1959. Trots torkan har det erhållits klart framträdande skördedepressioner mellan dikena på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Tidigt på våren framträdde tydliga skillnader i upptorkning mellan de provade dikningarna. Vid tiden för vårbruket hade dessa skillnader i betydande grad utjämnats. Någon nämnvärd försoning av sådden förorsakade därför icke den extensivare dikningen. Jorden var emellertid

tyngre att bruka inom områdena med stora dikesavstånd.

Några skillnader i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena på fältet

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	50	34	40	40	47	52	60	98	58	76	65	60	680
Årets nederbörd	88	11	70	99	23	29	41	18	42	99	72	96	688

Skär. År 1959

Försöksvärd: Hemmansägare Ivar Carlsson, Skär, Skee

Matj.: Måttligt mullhaltig molättlera

Alv: Styvare mellanlera

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,6	100	1	14,2	100
2	12,3 - 2,3	84	2	12,6 - 1,6	89
3	11,9 - 2,7	82	3	12,9 - 1,3	91
4	11,7 - 2,9	80	4	13,0 - 1,2	92
5	12,0 - 2,6	82	5	13,5 - 0,7	95
$m_{diff} = 0,91$ dt/ha			6	13,2 - 1,0	93
			7	14,5 + 0,3	102
			8	14,3 + 0,1	101
			9	14,1 - 0,1	99
			10	14,4 + 0,2	101
			$m_{diff} = 0,88$ dt/ha		

I samband med den nederbörd som föll i slutet av april, blev jorden igenslamad i ytan. Vid den därpå följande hastiga upptorkningen uppstod skorpbildning. Förutsättningarna för ett gynnsamt vårbruk voro därmed spolierade. Uppkomsten blev ojämn. Detta i förening med den ihållande torkan under sommaren gjorde att skörden blev låg.

Av de redovisade avkastningssiffrorna framgår, att det erhållits en viss skördenedsättning mellan dikena på 16-meters avståndet. Denna kan anges som statistiskt säker. På 32-meters avståndet föreligger däremot ej någon klar gång i avkastningsresultaten från diket ut till mitten mellan dikena.

Med hänsyn till den något bristande överensstämmelsen mellan resultaten från de båda prövade dikesavstånden och den låga avkastning som erhållits i försöket, skall något närmare uttalande om dikesavståndets inverkan på avkastningen ej göras.

Observationer: Klart framträdande skillnader i upptorkningen mellan de prövade dikningarna förelåg vid tiden för vårbruket. Några olikheter i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	58	47	45	46	45	57	69	98	66	75	69	63	738
Årets nederbörd	89	6	50	88	10	37	33	15	28	88	111	124	679

Tingvalls egendom. År 1959

Försöksvärd: Göteborgs och Bohus läns Hushållningssällskap

Matj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,1	100	1	18,0	100
2	16,5 - 1,6	91	2	16,2 - 1,8	90
3	15,6 - 2,5	86	3	16,0 - 2,0	89
4	14,4 - 3,7	80	4	15,5 - 2,5	86
5	14,2 - 3,9	78	5	15,0 - 3,0	83
$m_{diff} = 0,42$ dt/ha			6	14,8 - 3,2	82
			7	15,2 - 2,8	84
			$m_{diff} = 0,37$ dt/ha		

Grödan har lidit av den ihållande torkan under sommaren 1959, och avkastningen har som följd därav blivit låg.

Av skördesiffrorna framgår, att det erhållits tydliga skördedepressioner mellan dikena på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde emellertid icke motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	56	34	40	40	47	52	60	98	58	76	65	60	590
Årets nederbörd	80	15	69	92	21	17	38	38	27	93	99	123	712

Älvsborgs län

Assmundstorp, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Åke Hagaeus, Assmundstorp, Brälanda

Matj.: Mätligt mullhaltig styvare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	9,9	100	1	9,5	100
2	9,0 - 0,9	91	2	9,0 - 0,5	95
3	9,1 - 0,8	92	3	8,6 - 0,9	91
4	9,1 - 0,8	92	4	8,6 - 0,9	91
5	9,2 - 0,7	93	5	8,5 - 1,0	89
			6	8,7 - 0,8	92
			7	8,9 - 0,6	94
			8	8,6 - 0,9	91
			9	8,6 - 0,9	91
			10	8,2 - 1,3	86

$m_{diff} = 0,14$ dt/ha

$m_{diff} = 1,50$ dt/ha

Grödan har skadats dels genom den ihållande torkan sommaren 1959 och dels genom fritflugeangrepp.

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid icke motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Tidigt på våren förelåg betydande skillnader i upptorkning och bärighet mellan de prövade dikningarna. Vid tiden för ett normalt vårbruk hade dessa olikheter i stort sett utjämnats, och den extensiva dikningen förorsakade ej någon försening av vårbruket. Några skillnader i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena på fältet.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	64	44	614
Årets nederbörd	97	8	48	70	12	27	24	44	35	88	70	78	601

Glysbyn, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Lars Gunnar Johansson, Glysbyn, Lillebyn

Matj.: Mullrik styvare mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Havre

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,2	100	1	20,2	100
2	18,2 - 2,0	90	2	18,1 - 2,1	90
3	17,9 - 2,3	89	3	17,5 - 2,7	87
4	18,3 - 1,9	91	4	18,7 - 1,5	93
5	16,7 - 3,5	83	5	18,0 - 2,2	89
			6	16,2 - 4,0	80
			7	16,5 - 3,7	82
			8	17,1 - 3,1	85
			9	17,7 - 2,5	88
			10	15,8 - 4,4	78

$m_{diff} = 0,93$ dt/ha

$m_{diff} = 1,18$ dt/ha

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits vid båda dikesavstånden. Utslagen kunna betraktas som statistiskt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vid tiden för ett normalt vårbruk förelåg ej någon skillnad i upptorkning mellan de prövade dikningarna. Några olikheter i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	50	40	38	45	45	54	66	91	62	78	69	56	694
Årets nederbörd	97	8	48	70	12	27	24	44	35	88	70	78	601

Säby. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. G.R. Ydenius, Säby, Brålanda

Matj.: Mullrik mjällättlera

Alv: Mjällättlera

Gröda: Korn

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	14,9	100	1	14,5	100
2	12,5 - 2,4	84	2	12,6 - 1,9	87
3	12,1 - 2,8	81	3	12,1 - 2,4	83
4	12,1 - 2,8	81	4	11,5 - 3,0	79
5	12,3 - 2,6	83	5	11,4 - 3,1	79
$m_{diff} = 0,99$ dt/ha			6	11,2 - 3,3	77
			7	11,7 - 2,8	81
			8	11,6 - 2,9	80
			9	11,7 - 2,8	81
			10	11,6 - 2,9	80
			$m_{diff} = 0,54$ dt/ha		

På grund av den ihållande torkan sommaren 1959 har avkastningen blivit låg. En viss skördenedsättning mellan dikena har erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde emellertid motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren förelåg en viss skillnad i upptorkning mellan de båda dikesavstånden, en skillnad som dock hade utjämnats vid tiden för sådden. Jorden var emellertid tyngre att bruka inom områdena med stora dikesavstånd. Några skillnader i bärighet ha efter den torra sommaren ej framträtt i samband med höstarbetena.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	50	40	38	45	45	54	66	91	62	78	69	56	694
Årets nederbörd	97	8	48	70	12	27	24	44	35	88	70	78	601

Iveten. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Karl Andersson, Iveten, Brålanda

Matj.: Mättligt mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 8,5 m</u>			<u>Dikesavstånd 17 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,6	100	1	26,8	100
2	26,4 - 1,2	96	2	25,7 - 1,1	96
3	26,5 - 1,1	96	3	25,3 - 1,5	94
$m_{diff} = 0,81$ dt/ha			4	25,6 - 1,2	96
			5	25,7 - 1,1	96
			6	25,2 - 1,6	94
			$m_{diff} = 0,85$ dt/ha		

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något ~~vägre~~ avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	40	26	30	40	47	54	58	84	54	73	64	44	614
Årets nederbörd	97	8	48	70	12	27	24	44	35	88	70	78	601

Skaraborgs län

Djupedal. År 1959

Försöksvärd: Arr. Erik Larsson och Karl Gustav Danielsson, Tyskagården, Lovens

Matj.: Måttligt multhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

Gröda: Vall I

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 4 upprepningar. Dikesavstånd 13 m.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	58,7	100
2		60,1 + 1,4	102
3		62,2 + 3,5	106
4		62,4 + 3,7	106
5		60,9 + 2,2	104
6		62,1 + 3,4	106
7		60,6 + 1,9	103
8	0,5 m	61,1 + 2,4	104

m_{diff} = 2,96 dt hö/ha

Det har ej erhållits någon klar skillnad i avkastning för olika dikesdjup. Den variation i avkastningsvärdena som erhållits, ligger helt inom felgränserna och kan ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	50	38	593
Årets nederbörd	67	9	51	50	24	20	46	42	51	83	21	20	484

Ekebo. År 1959. Extra försökFörsöksvärd: Lantbr. Karl Ivar Andersson, Ekebo, Källandsö

Gröda: Höstraps

AvståndsförsökDikesavstånd 15 m

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27,0	100
2	24,5 - 2,5	91
3	22,4 - 4,6	83
4	22,0 - 5,0	81
5	21,2 - 6,8	79

m_{diff} = 0,77 dt/ha

Klart framträdande, statistiskt fullt säkra skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits. Med de utslag som framkommit i årets försök synes en intensitet i dikningen av ned till 6 meters dikesavstånd betala sig.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	29	38	39	55	66	89	53	65	49	43	581
Årets nederbörd	103	8	51	58	25	40	46	23	37	75	25	27	518

Frugården. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Oskar Johansson, Frugården, Tengene

Matj.: Mättligt mulhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 32 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	62,3	100	1	63,3	100
2	58,9 - 3,4	95	2	58,8 - 4,5	93
3	60,0 - 2,3	96	3	56,9 - 6,4	90
4	60,4 - 1,9	97	4	55,7 - 7,6	88
5	59,7 - 2,6	96	5	56,3 - 7,0	89
$m_{diff} = 1,75$ dt hö/ha			6	53,4 - 9,9	84
			7	52,7 - 10,6	83
			8	52,1 - 11,2	82
			9	51,5 - 11,8	81
			10	51,6 - 11,7	82
			$m_{diff} = 1,33$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Vid det större avståndet är skördedepressionen betydande och statistiskt fullt säker. Med de utslag som erhållits i årets försök, synas det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Vallbeståndet var vid växtperiodens början glesare inom de delar av fältet, där det större dikesavståndet använts. Under betningen av vallen hösten 1958 hade vallmattan blivit mera upptrampad inom dessa delar av fältet.

De större dikesavstånden visade under våren en sämre upptorkning och bärighet. Efter den torra sommaren ha ej några bärighetsskillnader framträtt hösten 1959.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	50	38	593
Årets nederbörd	87	5	42	55	18	27	38	39	58	108	24	39	540

Gammalstorp. År 1959

Försöksvärd: Agr. Sven Axelsson, Gammalstorps säteri, Skövde

Matj.: Mättligt mulhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök inom ett förhållandevis plant område (marklutning mindre än 15:1000)

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

Dikesavstånd	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
10 m	43,9	100
"- 16 m	39,4 - 4,5	90
"- 24 m	35,3 - 8,6	80
"- 48 m ^{x)}	28,1 - 15,8	64
$m_{diff} = 2,17$ dt hö/ha		

2. Bandförsök

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 16 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	46,0	100	1	46,1	100
2	38,1 - 7,9	83	2	35,3 - 10,8	77
3	34,7 - 11,3	75	3	32,2 - 13,9	70
$m_{diff} = 2,91$ dt hö/ha			4	26,5 - 19,6	57
			5	27,0 - 19,1	59
			$m_{diff} = 4,05$ dt hö/ha		

x) Parcellerna äro ej placerade så att de ange medelskörden för dikesavståndet i fråga. De äro uttagna på en sträcka av 30 meter i mittpunkten mellan dikena.

<u>Dikesavstånd 24 m</u>			<u>Dikesavstånd 48 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	49,3	100	1	47,4	100
2	37,1 -12,2	75	2	32,6 -14,8	69
3	32,8 -16,5	67	3	32,2 -15,2	68
4	31,1 -18,2	63	4	34,4 -13,0	73
5	30,9 -18,4	63	5	31,9 -15,5	67
6	31,7 -17,6	64	6	30,8 -16,6	65
7	31,2 -18,1	63	7	30,1 -17,3	64
$m_{diff} = 2,23 \text{ dt hö/ha}$			8	28,0 -19,4	59
			9	26,2 -21,2	55
			10	25,8 -21,6	54
			11	25,5 -21,9	54
			12	26,2 -21,2	55
			13	27,6 -19,8	58
			14	30,5 -16,9	64
			15	29,0 -18,4	61
			$m_{diff} = 4,01 \text{ dt hö/ha}$		

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att avkastningen kraftigt avtagor med ökat dikesavstånd. Utslagen kunna anges som statistiskt fullt säkra.

I bandförsöket har det erhållits stora skördedepressioner mellan dikena på samtliga dikesavstånd. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes en intensitet i dikningen av ned till 10-meters dikesavstånd betala sig.

Observationer: Vallarna har lidit av kraftig uppfrysning, som i första hand drabbat klöver och luzern. Tydliga skillnader ha framträtt mellan olika dikningar i det att uppfrysningen har varit kraftigare ju extensivare dikningen har varit. Några olikheter i upptorkning och bärighet ha ej framträtt i år.

Avståndsförsök inom område med stark marklutning (ca 40:1000)

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	47,3	100
Stamdikning ^{x)}	34,5 -12,8	73
$m_{diff} = 2,76 \text{ dt hö/ha}$		

De stamdikade områdena ha givit en betydligt lägre avkastning. Utslaget kan anges som statistiskt fullt säkert.

Observationer: Vallarna har lidit av kraftig uppfrysning, som i första hand drabbat klöver och luzern. Tydliga skillnader ha framträtt mellan olika dikningar i det att uppfrysningen har varit kraftigare ju extensivare dikningen har varit. Några olikheter i upptorkning och bärighet ha ej framträtt i år.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	44	33	37	47	43	63	70	94	57	67	52	54	561
Årets nederbörd	106	9	54	60	18	48	40	42	53	82	32	38	582

x)

Detta försöksmoment består av ca 0,5 ha stora områden avgränsade av dräneringsledningar men för övrigt odikade.

Gunnarstorp. År 1959

Försöksvärd: Godsägare W. Wahlström, Gunnarstorp, Flakeborg

Matj.: Mätligt mulhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 1

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	71,5	100	1	68,1	100
2	70,1 - 1,4	98	2	68,4 + 0,3	100
3	68,1 - 3,4	95	3	68,6 + 0,5	101
4	69,1 - 2,4	97	4	66,2 - 1,9	97
5	66,1 - 5,4	92	5	65,2 - 2,9	96
$m_{diff} = 0,97$ dt hö/ha			6	62,2 - 5,9	91
			7	62,2 - 5,9	91
			8	61,0 - 7,1	90
			9	61,7 - 6,4	91
			10	61,8 - 6,3	91
			$m_{diff} = 1,52$ dt hö/ha		

<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	66,6	100
2	62,5 - 4,1	94
3	55,8 - 10,8	84
4	50,7 - 15,9	76
5	50,3 - 16,3	76
6	48,3 - 18,3	73
7	44,1 - 22,5	66
8	44,5 - 22,1	67
9	43,1 - 23,5	65
10	41,2 - 25,4	62
$m_{diff} = 3,83$ dt hö/ha		

Klart framträdande skördedepressioner mellan dikena ha erhållits på samtliga dikesavstånd. Utslägen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes en intensitet i dikningen av ned till 16-meters dikesavstånd betäna sig.

Observationer: Några skillnader i upptorkning mellan dikesavstånden 16, 24 och 32-meter kunde ej iakttagas under våren. Den stamdikade försöksrutan (dikesavstånd 80 m) visade däremot en betydande försening i upptorkningen.

Efter den torra sommaren har det ej framträtt några skillnader i bärighet i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	25	39	42	57	68	97	54	68	50	38	593
Årets nederbörd	87	5	42	55	18	27	38	39	58	108	24	39	540

Statens försöksgård Lanna. År 1959

Matj.: Mätligt mullhaltig styv mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Diupförsök I

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 3 upprepningar. Dikesavstånd 22 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	58,7	100
2		58,0 - 0,7	99
3		57,0 - 1,7	97
4		58,9 + 0,2	100
5		58,8 + 0,1	100
6		55,8 - 2,9	95
7		56,1 - 2,6	96
8	0,6 m	58,8 + 0,1	100

 $n_{diff} = 2,31 \text{ dt hö/ha}$

Variationen i dikesdjup synes ej ha påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna och kunna ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes till 5 - 10% av klöver och återstoden av timotej. Några skillnader i beståndets sammansättning vid olika dikesdjup kunde ej konstateras.

Några olikheter i upptorkning eller bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup ha ej framträtt.

Gröda: Vall I

Diupförsök II

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavstånd 20 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	36,8	100
2		34,4 - 2,4	93
3		35,3 - 1,5	96
4		35,0 - 1,8	95
5		36,2 - 0,6	98
6		37,9 + 1,1	103
7		37,2 + 0,4	101
8	0,6 m	38,8 + 2,0	105

 $n_{diff} = 1,37 \text{ dt hö/ha}$

Av skördesiffrorna framgår, att den grundare dikningen i årets försök givit något högre avkastning. Det utslag som erhållits, kan anges som statistiskt säkert.

Observationer: Vallbeståndet utgjordes till 15 - 20% av klöver och återstoden av timotej. Vallarna var skadade av torkan.

Några olikheter i upptorkning eller bärighet mellan områden dikade med olika dikesdjup ha ej framträtt.

Kombinerat diknings- och såtidsförsök IDelförsök I (dikesavstånd 16 och 32 meter)Resultat av olika såtider

Gröda: Havre

Såtid ^{x)}		Dikesavstånd 16 m		Dikesavstånd 32 m	
		Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal
A	(22/4)	35,0	100	35,6	100
-"	B (27/4)	33,9 - 1,1	97	34,9 - 0,7	98
-"	C (8/5)	29,4 - 5,6	84	28,6 - 7,0	80
-"	D (13/5)	19,5 -15,5	56	20,1 -15,5	56
		$m_{diff} = 1,2$ dt/ha		$m_{diff} = 1,6$ dt/ha	

Jämförelse mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 32-meters avstånden.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	35,0	100
-"- 32 m	35,6 + 0,6	102
$m_{diff} = 0,6$ dt/ha		

Den tidigaste sådden har givit den högsta avkastningen på såväl 16 som 32-meters avståndet. De skördedepressioner som erhållits vid de senare såtiderna, äro statistiskt fullt säkra. Jämförelsen mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 32-meters avstånden visar något högre skörd för 32-meters avståndet. Utslaget ligger emellertid helt inom felgränserna och kan ej tillämnas någon betydelse.

Delförsök II (dikesavstånd 16 och 80 meter)Resultat av olika såtider

Gröda: Havre

Såtid		Dikesavstånd 16 m		Dikesavstånd 80 m	
		Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal
A	(22/4)	33,9	100	21,4	100
-"	B (27/4)	33,7 - 0,2	99	26,0 + 4,6	121
-"	C (8/5)	28,7 - 5,2	85	20,7 - 0,7	97
-"	D (13/5)	20,7 -13,2	61	12,7 - 8,7	59
		$m_{diff} = 1,5$ dt/ha		$m_{diff} = 1,5$ dt/ha	

Jämförelse mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16 och 80-meters avstånden.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 16 m	33,9	100
-"- 80 m	26,0 - 7,9	77
$m_{diff} = 1,3$ dt/ha		

*) För såtid A väljes den tidpunkt då det minsta dikesavståndet är upptorkat och våren är så långt framskriden, att det är möjligt att börja så. Såtid B,C och D följer sedan med 5 dagars mellanrum. Vid ogynnsam väderlek sker sådden den efter 5 dagar första lämpliga dag för sådd. Bruchningen skor i direkt samband med sådden.

På 16-meters avståndet har den tidigaste sådden givit den högsta avkastningen. De skördede-pressianer som erhållits vid de senare såtiderna, äro statistiskt fullt säkra. 80-meters avståndet visar ett maximum i avkastning vid den andra såtiden. Även här föreligger det signifikanta utslag. Jämförelsen mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 16- och 80-meters avstånden visar, att 80-meters avståndet givit avsevärt lägre skörd. Utslaget kan anges som statistiskt fullt säkert.

Som sammanfattning av avkastningsresultaten från de båda delförsöken kan sägas, att såtiden i betydande grad påverkat avkastningen. Någon skillnad mellan dikesavstånden 16 och 32 meter har emellertid ej erhållits. 80-meters avståndet uppvisar genomgående avsevärt lägre skördevärden jämfört med 16 och 32-meters avstånden vid samtliga såtider.

Observationer:

Tillståndet vid sådden

- Såtid A (22/4): Jorden redde sig till god såbädd på såväl 16 som 32-meters avstånden. 80-meters dikningen visade inom vissa delar en något sämre upptorkning.
- Såtid B (27/4): God såbädd på samtliga dikningar.
- Såtid C (8/5): Sådden försenad av regn (33 mm). Jorden redde sig bra på 16 och 32-meters avstånden. Vid 80-meters dikningen var jorden ganska fuktig.
- Såtid D (13/5): På 16 och 32-meters avstånden god såbädd. Vid 80-meters dikningen var strukturen grov efter regnet.

Uppkomsten

- Såtid A och B: Jämn uppkomst på 16 och 32-meters avstånden. På 80-meters dikningen blev jorden tillslagen genom det regn som föll efter sådden. Uppkomsten blev här ojämn och beståndet glesare än på 16 och 32-meters dikningen.
- Såtid C och D: Uppkomsten ojämn, särskilt efter sådden den 8/5 (såtid C). Jorden blev hård efter regnet, särskilt på vissa delar av 80-meters dikningen.

Såtid	Brukning o. sådd	Uppkomst	Årgång	Skörd
A	22 april	14 maj	1 juli	24 aug.
B	27 april	17 maj	4 juli	24 aug.
C	8 maj	21 maj	7 juli	24 aug.
D	13 maj	25 maj	12 juli	24 aug.

Kombinerat diknings- och såtidförsök II

Gröda: Höstvete

Under den tid försöket ligger i höstsed eller vall bortfaller momentet med olika såtider. Försöket skördas och bearbetas då såsom ett rent avståndsförsök, i detta fall enligt bandmetoden med parcellerna uttagna parallellt med dikena.

<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	52,8	100	1	54,2	100
2	51,0 - 1,8	97	2	52,0 - 2,1	96
3	50,1 + 2,7	95	3	51,8 - 2,4	96
4	50,2 + 2,6	95	4	50,8 - 3,4	94
5	49,7 - 3,1	94	5	48,9 - 5,3	90
			6	46,7 - 7,5	86
			7	47,3 - 6,9	87
			8	46,7 - 7,5	86
			9	47,1 - 7,1	87
			10	46,0 - 8,2	85

$m_{diff} = 0,58 \text{ dt/ha}$

$m_{diff} = 2,60 \text{ dt/ha}$

<u>Dikesavstånd 80 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	48,4	100
2	44,9 - 3,5	93
3	40,5 - 7,9	84
4	40,3 - 8,1	83
5	40,3 - 8,1	83
6	38,6 - 9,8	80
7	37,7 - 10,7	78
8	37,4 - 11,0	77
9	37,0 - 11,4	76
10	36,7 - 11,7	76

$m_{diff} = 2,33 \text{ dt/ha}$

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på samtliga dikesavstånd. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes en intensitet i dikningen av ned till 16-meters dikesavstånd betala sig.

Observationer: Några skillnader i upptorkning mellan dikesavstånden 16 och 32 meter kunde ej iakttagas under våren. De standdikade försöksrutorna (dikesavstånd 80 m) visade däremot en betydande försurning i upptorkningen. Inom dessa delar av försöket förekom uppfrysning av vetet i betydligt större utsträckning än inom de områden, som dikats med 16 eller 32-meters dikesavstånd.

Efter den torra sommaren har det ej framträtt några skillnader i bärighet i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	24	37	39	59	67	68	51	57	41	37	553
Årets nederbörd	67	9	51	50	24	20	46	42	51	83	21	20	484

Maggegården, År 1959

Försöksvärd: Lantbrukare Allan Andersson, Maggegården, Jungsskola

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Försöken utlagda på en vanlig täckdikning. De omfatta därför endast ett dikesavstånd.

Försök I

<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	48,2	100
2	48,2 ± 0,0	100
3	48,8 + 0,6	101
4	47,9 - 0,3	99
5	46,9 - 1,3	97

$m_{diff} = 0,87 \text{ dt/ha}$

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke i nämnvärd grad påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar, som skördevärderna ange, ligga helt inom folgränserna. Även ett något större dikesavstånd än 20 meter torde därför detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: God upptorkning och bärighet.

Försök II

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 20 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	22,7	100
2	21,2 - 1,5	93
3	21,8 - 0,9	96
4	20,8 - 1,9	92
5	21,0 - 1,7	93

 $m_{diff} = 1,01 \text{ dt/ha}$

En viss skördenedsättning mellan dikena har erhållits. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Denna skördedepression är emellertid icke mera betydande än att även ett något större dikesavstånd än 20 meter detta år ur avkastningssynpunkt torde ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: God upptorkning och bärighet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	41	37	553
Årets nederbörd	67	9	51	50	24	20	46	42	51	83	21	20	484

Marieholm. År 1959

Försöksvärd: Fångvårdsanstalten, Marjestad

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

Diupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,1 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 6 upprepningar. Dikesavståndet är 14 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,1 m	18,6	100
2		18,5 - 0,1	99
3		18,2 - 0,4	98
4		18,9 + 0,3	103
5		17,9 - 0,7	96
6		17,4 - 1,2	94
7		17,4 - 1,2	94
8	0,5 m	17,0 - 1,6	91

 $m_{diff} = 0,88 \text{ dt/ha}$

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen i årets försök givit något högre avkastning. Det utslag som erhållits, kan emellertid icke anges som statistiskt säkert.

Observationer: Några klart framträdande skillnader i upptorkning vid olika dikesdjup kunde ej iakttagas under våren. Markens bärkraft har efter den torra sommaren varit god, och några skillnader mellan olika dikesdjup ha ej framträtt.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	29	19	23	36	41	53	67	83	47	56	42	37	533
Årets nederbörd	115	6	44	35	16	20	54	10	40	63	30	37	470

Stensfält. År 1959

Försöksvärd: Bröderna Eliasson, Stensfält, Moholm

Matj.: Måttligt multhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: korn

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 14 m</u>			<u>Dikesavstånd 28 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,2	100	1	18,5	100
2	18,3 + 0,1	101	2	17,4 - 1,1	94
3	18,1 - 0,1	99	3	17,7 - 0,8	96
4	18,0 - 0,2	99	4	17,7 - 0,8	96
5	18,2 ± 0,0	100	5	17,2 - 1,3	93
$m_{diff} = 1,52 \text{ dt/ha}$			6	18,0 - 0,5	97
			7	18,5 ± 0,0	100
			8	19,7 + 1,2	106
			9	20,1 + 1,6	109
			10	19,8 - 1,3	107
			$m_{diff} = 0,89 \text{ dt/ha}$		

Grödan, som lidit av den svåra torran, var svag och ojämn. Några skördenedsättningar mellan dikena ha ej erhållits. På det större avståndet föreligger närmast en viss ökning i avkastningen inom mittområdet mellan dikena. Av resultaten framgår, att det större dikesavståndet detta år er avkastningssynpunkt synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hele året
Nedelbörd	33	22	27	36	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	111	8	56	48	42	37	42	16	44	73	38	31	548

Stommen. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Ården Palmstedt, Stommen, Lovönc

Matj.: Måttligt multhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall 111

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	67,1	100	1	64,1	100
2	61,3 - 5,8	91	2	55,6 - 8,5	87
3	59,5 - 7,6	89	3	54,3 - 9,8	84
4	58,5 - 8,6	87	4	55,9 - 8,2	83
5	56,5 - 10,6	84	5	54,2 - 9,9	85
$m_{diff} = 1,72 \text{ dt hö/ha}$			6	51,1 - 13,0	80
			7	49,2 - 14,9	77
			8	47,0 - 17,1	73
			9	47,4 - 16,7	74
			10	45,3 - 18,8	71
			$m_{diff} = 2,77 \text{ dt hö/ha}$		

Klart framträdande skördepressioner mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes en intensitet i dikningen av ned till 12-meters dikesavstånd betyda sig.

Observationer: Vid spridningen av handelsgödseln, vilket skedde tidigt på våren, var upptorkning och bärighet sämre vid det större dikesavståndet. Senare under året ha ej några skillnader framträtt.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	24	37	39	59	67	88	51	57	41	37	553
Årets nederbörd	91	7	55	80	20	37	46	23	38	82	26	28	533

Sunnersbergs Prästgård. År 1959

Försöksvärd: Eröderna Karlsson, Prästbolet, Tolsjö

Matj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>				<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	57,9	100		1	60,1	100	
2	54,1 - 3,8	93		2	53,9 - 6,2	90	
3	51,8 - 6,1	89		3	50,4 - 9,7	84	
4	52,1 - 5,8	90		4	51,4 - 8,7	86	
5	53,0 - 4,9	92		5	49,2 - 10,9	82	
$m_{diff} = 1,24$ dt hö/ha				6	47,6 - 12,5	79	
				7	46,8 - 13,3	78	
				8	46,7 - 13,4	78	
				9	42,7 - 17,4	71	
				10	40,4 - 19,7	67	
				$m_{diff} = 3,69$ dt hö/ha			

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: Tidigt på våren var upptorkning och bärighet sämre vid det större dikesavståndet. Senare under året ha ej några skillnader framträtt.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	23	29	38	39	55	66	89	53	65	49	43	581
Årets nederbörd	103	8	51	58	25	40	46	23	37	75	25	27	518

Sötåsen. År 1959

Försöksvärd: Skaraborgs läns landsting, Sötåsens egendom, Töreboda

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	26,3	100	1	23,3	100
2	25,8 - 0,5	98	2	21,3 - 2,0	91
3	24,9 - 1,4	95	3	20,5 - 2,8	88
4	25,0 - 1,3	95	4	22,0 - 1,3	94
5	25,3 - 1,0	96	5	21,8 - 1,5	94
$m_{diff} = 0,92$ dt/ha			6	22,1 - 1,2	95
			7	22,1 - 1,2	95
			8	21,6 - 1,7	93
			9	21,7 - 1,6	93
			10	20,0 - 3,3	86
			$m_{diff} = 1,27$ dt/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits vid båda dikesavstånden. För det mindre avståndet föreligger tendens till signifikant utslag. Det större avståndet uppvisar ett stort försöksfel och den erhållna skördedepressionen kan ej anges som statistiskt säker. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, torde icke motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	74	3	56	50	22	10	58	14	50	69	43	30	479

Tyskagården. År 1959Försöksvärd: Lantbr. Ernst Häggren, sterbhus, Tyskagården, Sk. Åsaka

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig grovmo

Alv: Lerig grovmo

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,7	100	1	22,1	100
2	17,3 - 1,4	93	2	20,4 - 1,7	92
3	16,7 - 2,0	89	3	21,0 - 1,1	95
4	16,9 - 1,8	90	4	21,9 - 0,2	99
5	16,9 - 1,8	90	5	21,6 - 0,5	98
$m_{diff} = 0,79 \text{ dt/ha}$			6	21,4 - 0,7	97
			7	22,4 + 0,3	101
			8	22,4 + 0,3	101
			9	22,8 + 0,7	103
			10	23,0 + 0,9	104
			$m_{diff} = 0,69 \text{ dt/ha}$		

Av de redovisade avkastningsciffrorna framgår, att det erhållits en viss skördenedsättning mellan dikena vid det mindre dikesavståndet. Denna skördenedsättning kan anges som statistiskt säker. Det större avståndet uppvisar däremot närmast en högre avkastning mitt mellan dikena. Någon jämn stegring från diket ut till mitten mellan dikena är det emellertid ej fråga om.

Resultaten från de båda dikesavstånden äro sålunda varandra något motsägande. Det större dikesavståndet torde dock ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren kunde en något sämre upptorkning konstateras på de långa dikesavstånden. Denna skillnad hade dock utjämntas vid tiden för värsådden. Efter den torra sommaren har det ej framträtt några olikheter i bärighet i samband med höstarbetena på fältet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	24	27	40	41	61	69	84	54	61	44	41	581
Årets nederbörd	115	8	65	71	33	48	62	20	54	78	32	30	616

Vrå Nolgården. År 1959Försöksvärd: Lantbr. Thorsten Jonsson, Vrå Nolgården, Moholm

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Avstånds- och djupförsök</u>					
Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.					
		Skörd dt/ha	Rel. tal		
Dikesavstånd 12 m		39,6	100		
"- 16 m		36,4 - 3,2	92		
"- 24 m		38,6 - 1,0	97	$m_{diff} = 2,80 \text{ dt/ha}$	
Dikesdjup 0,7 m		38,5	100		
"- 1,0 m		37,9 - 0,6	98	$m_{diff} = 2,26 \text{ dt/ha}$	

Det minsta dikosavståndet och det minsta dikesdjupet uppvisar den högsta avkastningen. De erhållna skillnaderna i skörd kunna emellertid ej anges som statistiskt säkra.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	22	27	39	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	74	3	56	50	22	10	58	14	50	69	43	30	479

Värings Prästgård. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Arvid Väringer, Prästgården, Väring

Natj.: Mätligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Korn

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,1 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,6 meter vid parcell nr 8. I försöket ingår fyra upprepningar. Dikosavstånd 16 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,1 m	26,5	100
2		25,7 - 0,8	97
3		26,3 - 0,2	99
4		27,1 + 0,6	102
5		27,5 + 1,0	104
6		27,5 + 1,0	104
7		27,4 + 0,9	103
8	0,6 m	27,9 + 1,4	105

$m_{diff} = 4,32 \text{ dt/ha}$

Av skördesiffrorna framgår, att den grundare dikningen i årets försök givit något högre avkastning. Det utslag som erhållits, kan emellertid ej anges som statistiskt säkert.

Observationer: Tidigt på våren var upptorkningen sämre vid mindre dikesdjup. Vid tiden för värbruket hade skillnaderna utjämnats. Den grundare dikningen förorsakade sålunda ej någon försening av sådden.

Några olikheter i bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	22	27	38	41	59	71	81	47	54	42	39	554
Årets nederbörd	81	5	52	39	22	35	40	21	42	60	30	27	454

Värmlands län

Apertin. År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Rudolf Lunneryd, Lökene gård, Kil

Matj.: Något mullhaltig mjällig lera

Alv: Lättare mellanlera

Gröda: Korn

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	11,3	100	1	11,7	100
2	11,1 - 0,2	98	2	11,2 - 0,5	96
3	10,8 - 0,5	96	3	10,8 - 0,9	92
4	10,7 - 0,6	95	4	10,9 - 0,8	93
5	10,8 - 0,5	96	5	11,0 - 0,7	94
			6	10,7 - 1,0	91
			7	10,5 - 1,2	90
			8	10,3 - 1,4	88
			9	10,4 - 1,3	89
			10	10,3 - 1,4	88

$m_{diff} = 0,47$ dt/ha

$m_{diff} = 0,45$ dt/ha

Avkastningen är låg beroende på den svåra torka, som rådde under sommaren. Mindre skördenedsättningar ha erhållits på båda dikesavstånden. Ifråga om det större avståndet är utslaget statistiskt fullt säkert. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit, motsvara emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta är sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	59	61	715
Årets nederbörd	95	5	52	81	25	10	57	27	19	86	96	103	656

Kvarntorp. År 1959

Försöksvärd: AB Mölnbacka Trysil, Lantbruksförvaltningen, Mölnbacka

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall III

Dikesavstånd 10 m			Dikesavstånd 27 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	56,4	100	1	55,5	100
2	55,8 - 0,6	99	2	55,4 - 0,1	100
3	56,8 + 0,4	101	3	55,8 + 0,3	101
4	59,8 + 3,4	106	4	56,7 + 1,2	102
5	61,1 + 4,7	108	5	56,2 + 0,7	101
			6	55,4 - 0,1	100
			7	54,9 - 0,4	99

$m_{diff} = 1,37$ dt hö/ha

$m_{diff} = 3,10$ dt hö/ha

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek i mera betydande grad. De utslag i olika riktningar som skördenedsättningarna ange, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon nämnvärd skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta är ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	27	30	32	44	51	67	84	56	61	48	46	585
Årets nederbörd	84	3	46	83	17	10	38	34	20	86	95	104	620

Lindesnår. År 1959Försöksvärd: Lantbr. Anders Eriksson, Lindesnår, Fagerås

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	6,2	100	1	6,1	100			
2	6,2 ± 0,0	100	2	6,1 ± 0,0	100			
3	6,4 + 0,2	103	3	6,1 ± 0,0	100			
4	6,3 + 0,1	102	4	6,2 ± 0,1	102			
5	6,8 + 0,6	110	5	6,1 ± 0,0	100			
$m_{diff} = 0,37$ dt/ha			6	6,4 + 0,3	105			
			7	6,3 + 0,2	103			
			8	6,4 + 0,3	105			
			9	6,6 + 0,5	108			
			10	6,6 + 0,5	108			
			$m_{diff} = 0,26$ dt/ha					

Avkastningen är mycket låg beroende på den svåra torra som rådde under sommaren. Mindre skörde-stegringar har erhållits inom mittområdet mellan dikena. På det större avståndet är utslaget statistiskt fullt säkert. Det större dikesavståndet synes därför detta år ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	48	36	41	43	56	61	77	96	64	73	59	61	715
Årets nederbörd	95	5	52	81	25	10	57	27	19	86	96	103	656

Norenberg. År 1959Försöksvärd: Värmlands - Stuteriet Norenberg, Geijersdal

Matj.: Mättligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal			
1	29,5	100	1	30,4	100			
2	29,0 - 0,5	98	2	29,3 - 1,1	96			
3	26,9 - 2,7	91	3	28,5 - 1,9	94			
4	27,4 - 2,2	93	4	27,6 - 2,8	91			
5	26,3 - 3,3	89	5	26,2 - 4,2	86			
$m_{diff} = 1,12$ dt/ha			6	25,8 - 4,6	85			
			7	25,2 - 5,2	83			
			8	24,8 - 5,6	82			
			9	23,7 - 6,7	78			
			10	24,4 - 6,0	80			
			$m_{diff} = 1,35$ dt/ha					

Stora skördenssättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes en intensitet i dikningen av ned till 14 meters dikesavstånd betala sig.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Kola året
Medelnederbörd	50	35	45	38	53	64	75	100	70	72	60	63	726
Årets nederbörd	103	5	25	62	30	19	87	48	39	96	100	114	728

Uddeholm. År 1959

Försöksvärd: Uddeholms Aktiebolag, Uddeholm

Matj.: Mätligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

1. Resultat enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	18,2	100
"- 24 m	19,6 + 1,4	108
"- 30 m	14,4 - 3,8	79
"- 60 m	14,1 - 4,1	77

$m_{diff} = 1,37$ dt/ha

2. Bandförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 30 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	13,9	100	1	14,6	100
2	15,1 + 1,2	109	2	13,5 - 1,1	92
3	14,6 + 0,7	105	3	13,5 - 1,1	92
4	14,6 + 0,7	105	4	13,5 - 1,1	92
5	14,6 + 0,7	105	5	12,4 - 2,2	85
			6	13,2 - 1,4	90
			7	12,8 - 1,8	88
			8	12,6 - 2,0	86
			9	13,2 - 1,4	90
			10	13,4 - 1,2	92

$m_{diff} = 1,15$ dt/ha

$m_{diff} = 1,01$ dt/ha

Av resultaten enligt den äldre försöksmetodiken framgår, att de båda största dikesavstånden givit lägre avkastning. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra.

I bandförsöket har det erhållits en viss skördenedsättning mellan dikena på 30-meters dikesavståndet. Ett statistiskt säkert utslag föreligger.

Som sammanfattning kan sägas, att med de resultat som erhållits i årets försök, synes en intensitet i dikningen av ned till 24-meters dikesavstånd betala sig.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Djupförsök

Gröda: Vall III

Dikesdjupet vid parcell nr 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell nr 8, i försöket ingår 5 upprepningar. Dikesavståndet är 18 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	1,2 m	46,0	100
2		43,9 - 2,1	95
3		42,4 - 3,6	92
4		41,7 - 4,3	91
5		40,7 - 5,3	88
6		43,0 - 3,0	93
7		43,2 - 2,8	94
8	0,5 m	42,8 - 3,2	93

$m_{diff} = 2,28$ dt hö/ha

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen i årets försök givit något högre skörd. Någon jämnt förlöpande trend i avkastningen har emellertid ej erhållits. Det erhållna utslaget kan ej heller anges som statistiskt säkert och bör därför ej tillmätas någon större betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	49	36	42	37	53	65	78	97	63	66	59	59	706
Årets nederbörd	70	4	48	83	88	10	62	46	29	98	99	111	748

Örebro län

Askersundsby, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Karl Einar Andersson, Askersundsby, Askersund

Matj.: Mätligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällättlora

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,5	100	1	18,0	100	1	18,0	100
2	18,6 + 0,1	101	2	18,4 - 0,6	97	2	18,4 - 0,6	97
3	19,8 + 1,3	107	3	17,9 - 1,1	94	3	17,9 - 1,1	94
4	19,0 + 0,5	103	4	17,9 - 1,1	94	4	17,9 - 1,1	94
5	19,4 + 0,9	1,5	5	17,7 - 1,3	93	5	17,7 - 1,3	93
$m_{diff} = 0,76$ dt/ha			6	18,0 - 1,0	95	6	18,0 - 1,0	95
			7	18,3 - 0,7	96	7	18,3 - 0,7	96
			8	17,2 - 1,8	91	8	17,2 - 1,8	91
			9	17,3 - 1,7	91	9	17,3 - 1,7	91
			10	17,6 - 1,4	93	10	17,6 - 1,4	93
			$m_{diff} = 0,72$ dt/ha					

En viss skördedepression mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Tidigt på våren var upptorkningen sämre på det större dikesavståndet. Vid tiden för vårbuket hade skillnaderna utjämnats. Några olikheter i bärrighet ha ej framträtt under året. Sommaren har ju varit extremt torr.

Nederbörd:	jan	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	42	33	34	41	46	65	70	89	54	63	52	54	643
Årets nederbörd	99	13	52	53	18	34	56	34	44	78	41	50	572

Klockhammar, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. N.E. Nilsson, Klockhammar, Närke's Kil

Matj.: Mätligt mullhaltig lättare mjällera

Alv: Styv lora

Gröda: Havre

Dikesavstånd 18 m			Avståndsförsök			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	20,6	100	1	20,3	100	1	20,3	100
2	20,3 - 0,3	99	2	20,3 - 0,5	98	2	20,3 - 0,5	98
3	20,3 - 0,3	99	3	20,9 ± 0,0	100	3	20,9 ± 0,0	100
4	20,0 - 0,6	97	4	20,7 - 0,6	100	4	20,7 - 0,6	100
5	20,4 - 0,2	99	5	20,5 - 0,3	99	5	20,5 - 0,3	99
$m_{diff} = 0,56$ dt/ha			6	20,2 - 0,6	97	6	20,2 - 0,6	97
			7	20,1 - 0,7	97	7	20,1 - 0,7	97
			8	19,8 - 1,0	95	8	19,8 - 1,0	95
			9	20,0 - 0,2	95	9	20,0 - 0,2	95
			10	20,3 - 0,5	98	10	20,3 - 0,5	98
			$m_{diff} = 0,51$ dt/ha					

Mindre skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger tendens till statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar dock ej den högre årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Det större dikesavståndet visade en något sämre upptorkning vid tiden för vårbuket början. Några större olikheter förorsakade detta årets bärrighet ha varit god.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	28	32	40	49	60	75	96	58	65	50	48	625
Årets nederbörd	100	8	63	53	53	0	45	6	40	0	126	31	610

Gälby, År 1959

Försöksvärd: Godsägare Gunnar Larsson, Strö, Köping

Matj.: Mullrik styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	48,3	100	1	49,1	100
2	48,4 + 0,1	100	2	46,9 - 2,2	95
3	49,2 + 0,9	102	3	46,5 - 2,6	95
4	49,8 + 1,5	103	4	44,0 - 5,1	90
5	50,2 + 1,9	104	5	42,1 - 7,0	86
$m_{diff} = 1,53$ dt/ha			6	40,4 - 8,7	82
			7	39,5 - 9,6	80
			8	38,6 - 10,5	79
			9	37,6 - 11,5	77
			10	36,7 - 12,4	75
			$m_{diff} = 1,64$ dt/ha		

En mycket kraftig skördenedsättning mellan dikena ha erhållits på det större dikesavståndet. Utslaget kan anges som statistiskt fullt säkert. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, är det mindre dikesavståndet klart att föredraga.

Observationer: De delar av försöket, som dikats med det större dikesavståndet, visade under våren en betydligt senare upptorkning och sämre bärighet. Efter den torra sommaren, har merkens bärkraft i samband med höstarbetena på fältet varit god.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	25	35	44	63	73	87	57	58	44	41	580
Årets nederbörd	57	5	44	46	16	82	18	0	48	59	37	63	435

Norrby prästgård, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Nore Andersson, Norrby prästgård, Sala

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 24 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	51,3	100	1	55,6	100
2	50,6 - 0,7	99	2	54,7 - 0,9	98
3	48,5 - 2,8	95	3	50,7 - 4,9	91
4	49,8 - 1,5	97	4	46,6 - 9,0	84
5	49,2 - 2,1	96	5	48,7 - 6,9	88
$m_{diff} = 1,85$ dt hö/ha			6	48,7 - 6,9	88
			7	49,5 - 6,1	89
			$m_{diff} = 2,40$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Tendens till statistiskt säkra utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit i årets försök, motsvarar emellertid endast den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	26	18	22	37	44	51	71	76	51	51	40	40	527
Årets nederbörd	82	4	51	43	31	19	17	4	16	80	46	47	440

Väster-Säby. År 1959Försöksvärd: Lantbr. Karl-Erik Andersson, Väster-Säby, Torpaslätt

Matj.: Mättligt mullhaltig styv lera

Alv: Nycket styv lera

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 24 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,0	100	1	18,1	100
2	18,3 - 0,7	96	2	18,7 + 0,6	103
3	18,6 - 0,4	98	3	18,6 + 0,5	103
4	18,8 - 0,2	99	4	18,4 + 0,3	102
5	19,1 + 0,1	101	5	18,9 + 0,8	104
$m_{diff} = 0,46$ dt/ha			6	19,0 + 0,9	105
			7	18,9 + 0,8	104
			$m_{diff} = 0,62$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	22	25	35	44	63	73	87	57	58	44	41	580
Årets nederbörd	91	8	83	50	48	39	29	13	37	74	45	54	561

Kloster. År 1959

Försöksvärd: Kornäs AB, Klosters egendom, Dala-Åsbo

Matj.: Måttligt multhaltig lättare mellanlera

Aiv: Styv mellanlera

Gröda: Vall I

Avståndsförsök

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	31,1	100	1	36,4	100
2	28,6 - 2,5	92	2	36,2 - 0,2	99
3	28,7 - 2,4	92	3	35,0 - 1,4	96
4	28,9 - 2,2	93	4	33,1 - 3,3	91
5	28,4 - 2,7	91	5	35,2 - 1,2	97
$m_{diff} = 1,37$ dt hö/ha			6	33,9 - 2,5	93
			7	32,9 - 3,5	90
			8	30,7 - 5,7	84
			9	31,0 - 5,4	85
			10	32,9 - 3,5	90
			$m_{diff} = 1,57$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Djupförsök

Försöket är upplagt enligt den äldre försöksmetodiken med parcellerna uttagna tvärs över dikena.

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0,60 m	41,0	100
" 0,85 m	41,9 + 0,9	102
" 1,10 m	43,0 + 2,0	105
$m_{diff} = 2,18$ dt hö/ha		

Av skördesiffrorna framgår, att den djupare dikningen i årets försök givit något högre avkastning. De utslag som erhållits, kunna emellertid icke anges som statistiskt säkra.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	33	25	31	36	49	56	72	92	55	51	42	48	580
Årets nederbörd	92	2	32	45	31	20	32	30	26	75	59	47	491

Spisbo. År 1959

Försöksvärd: Lantor. K.J. Andersson, Spisbo, By Kyrkby

Matj.: Måttligt multhaltig styvare mellanlera

Aiv: Styv lera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

Dikesavstånd 16 m			Dikesavstånd 24 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	42,0	100	1	47,9	100
2	40,6 - 1,4	97	2	38,8 - 3,1	93
3	39,5 - 2,5	94	3	39,1 - 2,8	93
4	38,4 - 3,6	91	4	38,0 - 3,9	91
5	39,1 - 2,9	93	5	37,3 - 4,6	90
$m_{diff} = 0,78$ dt hö/ha			6	38,1 - 3,8	91
			7	35,9 - 5,0	88
			$m_{diff} = 0,94$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna anges som statistiskt säkra. Den högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, torde emellertid ej motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	26	17	21	23	41	58	63	76	48	49	34	38	494
Årets nederbörd	86	4	44	38	30	25	28	10	13	80	50	42	451

Wikmanshyttan, År 1959

Försöksvärd: Wikmanshytte Bruks AB, Hedemora

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	8,1	100	1	8,2	100
2	7,8 - 0,3	96	2	8,2 ± 0,0	100
3	8,4 + 0,3	104	3	8,2 ± 0,0	100
4	8,2 + 0,1	101	4	8,2 ± 0,0	100
5	8,2 + 0,1	101	5	8,0 - 0,2	98
$m_{diff} = 0,32 \text{ dt/ha}$			6	8,1 - 0,1	99
			7	8,1 - 0,1	99
			8	8,1 - 0,1	99
			9	8,1 - 0,1	99
			10	8,1 - 0,2	98
			$m_{diff} = 0,30 \text{ dt/ha}$		

Regn omedelbart efter sådden medförde igenslamning av ytskiktet och skorpbildning. Uppkomsten blev därför dålig. Detta i förening med den ihållande torkan under sommaren gjorde att skörden blev låg.

Av skördesiffrorna framgår, att den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensitet en icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligger helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	26	28	33	51	60	65	85	55	51	40	43	562
Årets nederbörd	110	0	40	45	36	19	40	19	29	70	64	40	512

Gävleborgs län

Edsbyn. År 1959

Försöksvärd: Syskonen Olanders, Backa gård, Edsbyn 2

Gröda: Korn

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 16 m</u>			<u>Dikesavstånd 32 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25,7	100	1	26,3	100
2	27,4 + 1,7	107	2	27,2 + 0,9	103
3	27,7 + 2,0	108	3	28,0 + 1,7	106
4	28,1 + 2,4	109	4	27,7 + 1,4	105
5	28,6 + 2,9	111	5	27,7 + 1,4	105
$m_{diff} = 0,52 \text{ dt/ha}$			6	28,2 + 1,9	107
			7	28,1 + 1,8	107
			8	27,8 + 1,5	106
			9	27,8 + 1,5	106
			10	28,2 + 1,9	107
			$m_{diff} = 0,57 \text{ dt/ha}$		

En viss ökning i avkastningen från diket ut till mittområdet mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna angos som statistiskt säkra. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Inga skillnader i upptorkning mellan de båda dikesavstånden ha iakttagits. Den något lägre skörden vid dikena kan möjligen bero på att matjorden där uppblandats med alv vid dikningsarbetenas genomförande. Denna inblandning kan ha åstadkommit sämre närings- och strukturförhållanden invid dikena än på fältet i övrigt.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	38	26	32	34	51	76	73	94	52	54	44	46	620
Årets nederbörd	61	5	16	52	47	10	40	23	19	56	64	56	469

Sörby, Järvsö. År 1959

Försöksvärd: Hemmansägare Jonas Bertil Jonsson, Sörby, Lörstrand

Matj.: Mycket mullrik mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Havre

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Avståndsförsök</u>		
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18,4	100	1	18,4	100
2	17,4 - 1,0	95	2	17,3 - 1,1	94
3	17,7 - 0,7	96	3	17,4 - 1,0	95
4	17,5 - 0,9	95	4	17,2 - 1,2	93
5	17,2 - 1,2	93	5	16,3 - 2,1	89
$m_{diff} = 0,28 \text{ dt/ha}$			6	15,9 - 2,5	86
			7	15,3 - 3,1	83
			8	15,8 - 2,6	86
			9	16,1 - 2,3	88
			10	16,3 - 2,1	89
			$m_{diff} = 0,41 \text{ dt/ha}$		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, motsvarar ungefär den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Vid tiden för vårbruket var upptorkningen något sämre inom områden, som dikats med det större dikesavståndet. Någon egentlig försening av vårbruket förorsakade emellertid ej detta. Några skillnader i bärighet mellan olika dikningar ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	38	23	31	38	53	69	73	96	57	55	39	42	614
Årets nederbörd	79	4	20	66	43	25	24	33	12	68	79	98	551

Västernorrlands län

Berg, År 1959

Försöksvärd: Lantbr. Sigvard Hansson, Berg, Docksta

Matj.: Måttligt mullhaltig molera

Alv: Molera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	62,4	100	1	63,6	100
2	65,0 + 3,6	106	2	63,4 - 0,2	100
3	67,0 + 4,6	107	3	64,2 + 0,6	101
4	67,1 + 4,7	108	4	60,5 - 3,1	95
5	63,6 + 1,2	102	5	59,8 - 3,8	94
			6	61,2 - 2,4	96
			7	59,5 - 4,1	94
			8	61,2 - 2,4	96
			9	60,9 - 2,7	96
			10	58,5 - 5,1	92

$m_{diff} = 2,33$ dt hö/ha

$m_{diff} = 2,79$ dt hö/ha

Vallen var ojämn. Något samband mellan variationen i vallbestånd (framförallt klöverbestånd) och dikenans belägenhet kunde ej spåras vid observationer på fältet.

Av de redovisade avkastningssiffrorna framgår, att det erhållits en mindre ökning i avkastning mitt mellan dikena på 20-meters avståndet. Det större avståndet uppvisar däremot en viss skördenedsättning mellan dikena, vilken dock ej kan anges som statistiskt säker. De varandra något motsägande resultaten från de båda dikesavstånden får ses mot bakgrund av vad som ovan anförts om ojämnheterna i vallbeståndet.

Som summering av resultaten från försöket kan sägas, att det större dikesavståndet detta år synes ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i spptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	27	22	23	24	42	46	50	77	56	53	44	36	500
Årets nederbörd	67	5	19	65	26	19	32	50	9	53	90	94	529

Ljustorps boställe. År 1959Försöksvärd: Lantbr. John Eriksson, Ljustorps boställe, Ljustorp

Matj.: Måttligt mullhaltig mjällig lättlera

Alv: Mjällig lättlera

Gröda: Vall II

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 27 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	49,7	100	1	57,0	100
2	48,3 - 1,4	97	2	54,0 - 3,0	95
3	47,5 - 2,2	96	3	52,4 - 4,6	92
4	50,4 + 0,7	101	4	51,9 - 5,1	91
5	50,9 + 1,2	102	5	51,3 - 5,7	90
			6	49,1 - 7,9	86
			7	52,5 - 4,5	92

$m_{diff} = 2,07$ dt hö/ha

$m_{diff} = 1,77$ dt hö/ha

<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	54,9	100
2	53,6 - 1,3	98
3	54,0 - 0,9	98
4	54,9 ± 0,0	100
5	54,1 - 0,8	99
6	52,4 - 2,5	95
7	51,8 - 3,1	94
8	55,2 + 0,3	101
9	52,4 - 2,5	95
10	50,5 - 4,4	92

$m_{diff} = 2,84$ dt hö/ha

Mindre skördenedsättningar ha erhållits på de båda större dikesavstånden. I fråga om 27-meters avståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Den något högre avkastning som 18 och 27-meters avstånden givit i årets försök, synes ej motsvara den ökade årskostnaden för dessa dikningar. Det största dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	38	24	27	28	58	53	64	86	59	63	47	43	590
Årets nederbörd	59	10	12	78	50	32	30	38	3	50	102	107	571

Stornäset. År 1959

Försöksvärd: Stornäsets jordbruk, Alnö

Matj.: Något mullhaltig mo

Alv: No

Gröda: Vall II

<u>Avståndsförsök</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	41,1	100	1	43,8	100
2	42,7 + 1,6	104	2	42,3 - 1,5	97
3	43,3 + 2,2	105	3	39,0 - 4,8	89
4	40,8 - 0,3	99	4	36,9 - 6,9	84
5	38,6 - 2,5	94	5	37,6 - 6,2	94
			6	37,0 - 6,8	84
			7	36,4 - 7,4	83
			8	34,9 - 8,9	80
			9	35,9 - 7,9	82
			10	34,4 - 9,4	79

$m_{diff} = 1,62$ dt hö/ha

$m_{diff} = 3,56$ dt hö/ha

En viss skördenedsättning mellan dikena föreligger på båda dikesavstånden. Försöksfelet är emellertid på det långa dikesavståndet ganska stort, varför utslaget inte kan betecknas som statistiskt säkert. Den högre skörd som den intensivare dikningen har givit i årets försök, motsvarar dessutom endast den ökade kostnaden för denna dikning. Det längre dikesavståndet kan därför anses ha givit en tillräckligt god dränering detta år.

Observationer: Upptorkning och bärighet var vid tiden för vårbrukets början något sämre inom områden, som dikats med det större dikesavståndet.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	21	23	28	47	45	49	83	61	53	38	32	508
Årets nederbörd	88	6	11	105	29	20	21	29	2	65	105	77	558

Jämtlands län
=====

Rödningsberg. År 1959

Försöksvärd: Hemmansägare Nils Jonasson, Rödningsberg, Trångsviken

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Vall I

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>				<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	69,2	100		1	67,3	100	
2	64,4 - 4,8	93		2	61,7 - 5,6	92	
3	61,5 - 7,7	89		3	56,1 -11,2	83	
4	58,7 -10,5	85		4	56,6 -10,7	84	
5	60,3 - 8,9	87		5	57,4 - 9,9	85	
$m_{diff} = 1,72$ dt hö/ha				6	55,9 -11,4	83	
				7	52,7 -14,6	78	
				8	49,7 -17,6	74	
				9	53,4 -13,9	79	
				10	54,9 -12,4	82	
				$m_{diff} = 0,87$ dt hö/ha			

Klart framträdande skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt fullt säkra. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

Observationer: De större dikesavstånden torkade upp senare på våren. Några skillnader i bärighet ha ej framträtt efter den torra sommaren.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	31	21	27	21	39	54	65	79	46	38	28	32	481
Årets nederbörd	58	21	17	61	23	26	44	38	25	43	64	37	457

Tavnäs. År 1959Försöksvärd: Arrendator Gunnar Häggström, Tavnäs

Matj.: Mullrik moränlättilera

Alv: Moränlättilera

Gröda: Korn

Avståndsförsök

<u>Dikesavstånd 18 m</u>				<u>Dikesavstånd 36 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	6,3	100		1	6,1	100	
2	5,7 - 0,6	90		2	5,7 - 0,4	93	
3	6,3 ± 0,0	100		3	5,6 - 0,5	92	
4	6,3 ± 0,0	100		4	5,3 - 0,8	87	
5	6,4 + 0,1	102		5	5,0 - 1,1	81	
$m_{diff} = 0,46$ dt/ha				6	4,8 - 1,3	79	
				7	4,9 - 1,2	80	
				8	4,5 - 1,6	74	
				9	4,6 - 1,5	75	
				10	4,9 - 1,2	80	
				$m_{diff} = 0,41$ dt/ha			

Avkastningen är mycket låg. En viss skördedepression mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	21	25	22	42	56	65	78	48	42	32	34	497
Årets nederbörd	75	7	13	52	48	27	42	38	18	52	69	51	492

Kvarnsvedjan, År 1959

Försöksvärd: Hemmansägare John Mannberg, Kvarnsvedjan, Rödäsel

Matj.: Måttligt mullhaltig lerig mjåla

Alv: Lerig mjåla

Gröda: Korn

Dikesavstånd 18 m			Dikesavstånd 36 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	19,6	100	1	19,2	100
2	20,5 + 0,9	105	2	20,7 + 1,5	108
3	19,1 - 0,5	97	3	19,7 + 0,5	103
4	19,5 - 0,1	99	4	18,7 - 0,5	97
5	19,5 - 0,1	99	5	19,4 + 0,2	101
			6	19,5 + 0,3	102
			7	20,0 + 0,8	104
			8	19,7 + 0,5	103
			9	20,0 + 0,8	104
			10	20,6 + 1,4	107
$m_{diff} = 0,56$ dt/ha			$m_{diff} = 1,24$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Nederbörd:	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	26	25	25	29	33	41	45	66	50	47	37	29	453
Årets nederbörd	76	10	27	51	26	56	18	48	12	51	100	92	567

Norrlands Lantbruksförsöksanstalt Rödäsdalen, År 1959

Matj.: Måttligt mullhaltig finmo

Alv: Mjålig finmo

Gröda: Korn

Dikesavstånd 20 m			Dikesavstånd 40 m		
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39,9	100	1	38,9	100
2	39,2 - 0,7	98	2	38,6 - 0,3	99
3	40,6 + 0,7	102	3	38,8 - 0,1	100
4	39,7 - 0,2	99	4	39,1 + 0,2	101
5	39,9 ± 0,0	100	5	38,9 ± 0,0	100
			6	38,9 ± 0,0	100
			7	39,0 + 0,1	100
			8	39,5 + 0,6	102
			9	39,6 + 0,7	102
			10	39,0 + 0,1	100
$m_{diff} = 0,87$ dt/ha			$m_{diff} = 0,66$ dt/ha		

Den med ökat avstånd från diket avtagande dräneringsintensiteten har icke påverkat avkastningens storlek. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna. Eftersom det sålunda ej erhållits någon skördenedsättning mellan dikena, synes det större dikesavståndet detta år ur avkastningssynpunkt ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Vid spridning av handelsgödsel den 11/5 var bärigheten något sämre på 40-meters avstånden. Den 22/5 då försöket harvades och såddes, förelåg inga olikheter i upptorkning och bärighet. Såväl vid skörd som höstplöjning var marken torr och några skillnader i bärkraft vid olika dikningar framträdde ej.

Gröda: Korn

Djupförsök

Dikesdjupet vid parcell 1 är 1,2 meter. Det minskar därefter kontinuerligt till 0,5 meter vid parcell 8. I försöket ingår 2 upprepningar. Dikesavståndet är 18 meter.

Parc. nr	Dikesdjup m	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	1,2 m	39,3	100
2		38,6 - 0,7	98
3		39,2 - 0,1	100
4		38,9 - 0,4	99
5		38,7 - 0,6	98
6		38,3 - 1,0	97
7		39,8 + 0,5	101
8	0,5 m	38,3 - 1,0	97

$m_{diff} = 0,63$ dt/ha

Variationen i dikesdjup synes ej ha påverkat avkastningen. De mindre utslag i olika riktningar som skördevärdena ange, ligga helt inom felgränserna och kunna ej tillmätas någon betydelse.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

Kombinerat diknings- och såtidförsök

I försöket ingår två dräneringsintensiteter (20 och 80-meters dikesavstånd) samt fyra såtider.

Resultat av olika såtider

Gröda: Korn

Såtid A *)		<u>Dikesavstånd 20 m</u>		<u>Dikesavstånd 80 m</u>	
		Skörd dt/ha	Rel. tal	Skörd dt/ha	Rel. tal
(13/5)		32,3	100	31,6	100
-"- B	(19/5)	35,9 + 3,6	111	34,7 + 3,1	110
-"- C	(25/5)	30,8 - 1,5	95	30,1 - 1,5	95
-"- D	(30/5)	29,6 - 2,7	92	28,0 - 3,6	89
		$m_{diff} = 2,9$ dt/ha		$m_{diff} = 3,2$ dt/ha	

Jämförelse mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 20 och 80-meters avstånden.

Dikesavstånd	Skörd dt/ha	Rel. tal
20 m	35,9	100
-"- 80 m	34,7 - 1,2	97
	$m_{diff} = 1,9$ dt/ha	

Den andra såtiden (B) har givit högsta avkastningen på såväl 20 som 80-meters avståndet. Försöksfelen äro emellertid ganska stora, och de skillnader i avkastning för olika såtider, som erhållits, kunna ej anges som statistiskt säkra. Jämförelsen mellan avkastningens storlek vid bästa såtid på 20 och 80-meters avstånden visar något lägre skörd för 80-meters avståndet. Utslaget ligger emellertid helt inom felgränserna och kan ej tillmätas nämnvärd betydelse.

*)

För såtid A väljes den tidpunkt, då det minsta dikesavståndet är upptorkat och våren är så långt framskriden, att det är möjligt att börja så. Såtid B, C och D följer sedan med 5 dagars mellanrum. Vid ogynnsam väderlek sker sådden den efter 5 dagar första lämpliga dag för sådd. Brukningen sker i direkt samband med sådden.

Observationer: Den 11/5 var försöksområdet så upptorkat, att spridning av handelsgödsel kunde utföras. Gödselspridare och traktor sjönk då något djupare vid 80-meters än vid 20-meters dikesavstånd. Svårigheterna till följd av den sämre bärigheten på 80-meters avstånden voro dock icke avsevärda (inga fastkörningar). Den 12/5 harvades såtidsmoment A. Marken var något för fuktig, men en tillfredsställande såbädd kunde beredas på såväl 80 som 20-meters dikningen. Inga tydliga skillnader kunde iakttagas mellan de olika dikesavstånden i fråga om bärighet och upptorkning vid sådden den 13/5. Möjligen var 80-meters dikningen något fuktigare.

Mellan första och sista såtiden föll endast 0,6 mm regn. Vid harvning och sådd av såtidsmomenten B, C och D voro betingelserna ur brukningssynpunkt ypperliga.

Vid skörden av såtidsmomenten A, B och C var vädret vackert. Under ett par dagar före skörden av moment D rådde nord vind och tidvis regn, vilket medförde dröning på D-rutorna.

Några skillnader i bärighet mellan olika dikesavstånd vid skörd och höstplöjning framträdde ej. Marken var torr.

Såtid	Sådd	Uppkomst	Avgång	Mognad	Skörd
A	13 maj	27 maj	7 juli	15 aug.	18 aug.
B	19 "	3 juni	10 "	18 "	21 "
C	25 "	6 "	14 "	22 "	22 "
D	30 "	10 "	16 "	24 "	28 "

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	35	27	31	32	38	47	48	77	59	63	58	49	564
Årets nederbörd	94	9	34	76	20	72	12	46	15	68	91	87	624

Strandfors. År 1959

Försöksvärd: Hemmansägare Artur Andersson, Strandfors, Änåset

Matj.: Mullrik mjällig finmo

Alv: Mjällig finmo

Gröda: Vall 1

<u>Avståndsförsök</u>					
<u>Dikesavstånd 18 m</u>			<u>Dikesavstånd 36 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	29,0	100	1	29,9	100
2	29,3 + 0,3	101	2	28,3 - 1,6	95
3	28,8 - 0,2	99	3	26,2 - 3,7	88
4	27,4 - 1,6	94	4	26,4 - 3,5	88
5	29,1 + 0,1	100	5	24,6 - 5,3	82
$m_{diff} = 2,67$ dt hö/ha			6	29,0 - 0,9	97
			7	24,9 - 5,0	83
			8	25,1 - 4,8	94
			9	25,5 - 4,4	85
			10	28,9 - 1,0	97
			$m_{diff} = 2,77$ dt hö/ha		

En viss skördedepression mellan dikena har erhållits på det större dikesavståndet. Tendens till statistiskt säkert utslag föreligger. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet synes ha givit, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	32	24	27	30	33	41	41	70	63	62	49	44	516
Årets nederbörd	108	5	17	37	35	73	18	50	14	58	60	61	536

Kukkola. År 1959Försöksvärd: Lantbr. Viktor Spolander, Kukkola, Lomkärr

Matj.: Mulljord

Alv: Lerig mo- mjäla

Gröda: Vall I

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	54,5	100	1	56,5	100
2	55,2 + 0,7	101	2	56,0 - 0,5	99
3	54,5 ± 0,0	100	3	55,6 - 0,9	98
4	53,7 - 0,8	99	4	55,2 - 1,3	98
5	52,0 - 2,5	95	5	55,2 - 1,3	98
$m_{diff} = 1,46$ dt hö/ha			6	55,0 - 1,5	97
			7	53,0 - 3,5	94
			8	51,3 - 5,2	91
			9	49,3 - 7,2	87
			10	48,9 - 7,6	87
			$m_{diff} = 1,26$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För det större avståndet föreligger ett statistiskt säkert utslag. Med de avkastningsresultat som erhållits i årets försök, synes det mindre dikesavståndet vara att föredraga.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	57	43	533
Årets nederbörd	47	30	29	25	49	13	17	98	16	32	49	50	455

Unbyn. År 1959Försöksvärd: Bröderna Larsson, Unbyn

Matj.: Mullrik lerig mjäla

Alv: Lerig mjäla

Gröda: Vall III

<u>Dikesavstånd 20 m</u>			<u>Dikesavstånd 40 m</u>		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	52,6	100	1	56,9	100
2	50,3 - 2,3	96	2	53,8 - 3,1	95
3	49,3 - 3,3	94	3	51,0 - 5,9	90
4	47,5 - 5,1	90	4	50,6 - 6,3	89
5	46,1 - 6,5	88	5	50,3 - 6,6	88
$m_{diff} = 1,96$ dt hö/ha			6	54,2 - 2,7	95
			7	56,3 - 0,6	99
			8	54,2 - 2,7	95
			9	51,0 - 5,9	90
			10	51,9 - 5,0	91
			$m_{diff} = 5,05$ dt hö/ha		

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits på båda dikesavstånden. För det mindre avståndet är skördedepressionen statistiskt säker. Den något högre avkastning, som det mindre dikesavståndet givit, motsvarar emellertid ej den ökade årskostnaden för denna dikning. Det större dikesavståndet kan därför med hänsyn till avkastningen detta år sägas ha givit en tillräckligt god dränering.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	41	31	449
Årets nederbörd	69	38	12	45	19	46	62	38	30	26	74	48	507

Vittjärvsgråden. År 1959

Försöksvärd: Norrbottens läns yrkesskola för jordbruk, Vittjärv

Matj.: Mullrik mjällig mo

Alv: Mjällig mo

Gröda: Vall II

<u>Avståndsförsök</u>							
<u>Dikesavstånd 20 m</u>				<u>Dikesavstånd 40 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1	77,6	100		1	81,0	100	
2	73,8 - 3,8	95		2	75,1 - 5,9	93	
3	69,1 - 8,5	89		3	70,3 - 10,7	87	
4	70,6 - 7,0	91		4	68,7 - 12,3	85	
5	70,3 - 7,3	91		5	68,9 - 12,1	85	
$m_{diff} = 2,69$ dt hö/ha				6	69,5 - 11,5	86	
				7	71,1 - 9,9	88	
				8	73,2 - 7,8	90	
				9	75,4 - 5,6	93	
				10	76,5 - 4,5	94	
				$m_{diff} = 2,82$ dt hö/ha			

Skördenedsättningar mellan dikena ha erhållits vid båda dikesavstånden. Utslagen kunna betecknas som statistiskt säkra. Den något högre avkastning som det mindre dikesavståndet givit i årets försök, torde emellertid endast motsvara den ökade årskostnaden för denna dikning.

Observationer: Tidigt på våren kunde en sämre upptorkning och bärighet konstateras på de långa dikesavstånden. Skillnaderna hade dock i huvudsak utjämnats vid tiden för vårsådden.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	28	23	21	30	31	36	53	60	49	46	41	31	449
Årets nederbörd	60	14	25	22	60	22	19	66	27	37	53	48	453

Vojakkala. År 1959

Försöksvärd: Tornedalens lantmannaskola, Bäverbäck

Matj.: Mullrik sandig mo

Alv: Mjälla

Gröda: Potatis

<u>Avståndsförsök</u>							
<u>Dikesavstånd 20 m</u>				<u>Dikesavstånd 40 m</u>			
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal	
1	257,1	100		1	276,3	100	
2	269,8 +12,7	105		2	270,1 - 6,2	98	
3	237,5 -19,6	92		3	257,8 - 9,5	93	
4	245,4 -11,7	95		4	267,8 - 8,5	97	
5	268,0 +10,9	104		5	248,5 -18,8	90	
$m_{diff} = 10,95$ dt/ha				6	256,3 -11,0	93	
				7	268,7 - 7,6	97	
				8	260,9 -15,4	94	
				9	251,6 -24,7	91	
				10	275,6 - 0,7	100	
				$m_{diff} = 14,14$ dt/ha			

De erhållna skördevärdena äro ojäma. Något klart samband mellan avkastningens storlek och dikenas belägenhet kan ej konstateras vid studiet av de primära parcellskördarnas storlek. Av den anledningen kunna de ovan redovisade medeltalsvärdena ej läggas till grund för något närmare uttalande om dikesavståndets inverkan på avkastningen detta år.

Observationer: Några skillnader mellan dikningarna i upptorkning eller bärighet ha ej framträtt under året.

<u>Nederbörd:</u>	jan.	feb.	mar.	apr.	maj.	jun.	jul.	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.	Hela året
Medelnederbörd	39	32	29	33	33	42	48	57	62	58	57	43	533
Årets nederbörd	47	30	29	25	49	13	17	98	16	32	49	50	455

SAMMANSTÄLLNING AV FÖRSÖKSRESULTATEN.

För att underlätta en överblick av årets försöksresultat lämnas en kort sammanfattning av resultaten i de försök som skördats som bandförsök, vilket är huvudparten av avståndsförsöken. Djupförsöken äro ej av så stort antal, att en sammanställning av resultaten för ett enskilt år är motiverad. Skörderesultaten.

Med ledning av skördenedsättningens storlek mellan dikena har såsom av det föregående framgått för varje försök gjorts en jämförelse mellan avkastningsstegringen och årskostnadsökningen vid olika intensitet i dikningen. Man kan på så sätt uppsöka gränsen för en lönsam investering i dränering under det aktuella året.

Vid denna jämförelse har skördeenheten åsatts ett värde av 35 öre och årskostnaden per meter grenledning beräknats till 10 öre. Förutsättningarna för denna beräkning av årskostnaden ha varit att anläggingskostnaden per meter grenledning uppgår till 1:60 kronor, att amorteringstiden är 30 år och räntesatsen 5%.

De resultat som dessa beräkningar givit, ha sammanställts i tabell 1. I försöken ingår i regel det dikesavstånd, som normalt användes vid täckdikning på ifrågavarande jord, i tabellen betecknat "enkelt" dikesavstånd samt därjämte även ett avstånd, som är dubbelt så stort som detta, vilket betecknats med "dubbelt" dikesavstånd.

Grupp 1. Antalet fall där ett mindre dikesavstånd än det "normala" med hänsyn till skördenedsättningens storlek synas betala sig.

Grupp 2. Antalet fall där ett större dikesavstånd än det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Grupp 3. Antalet fall där ett större dikesavstånd än dubbla det "normala" synes ge en tillräckligt god dränering.

Tabell 1.

Grödor	"ENKELT" DIKESAVSTÅND			"DUBBELT" DIKESAVSTÅND	
	Antal försök	Grupp 1	Grupp 2	Antal försök	Grupp 3
Höstsådda	19	4	10	15	4
Vårsådda	38	0	35	35	22
Vallar	21	2	13	21	6
Summa	78	6	58	71	32
Procent		8	74		45

Såsom framgår av tabellen har under rubriken "enkelt" dikesavstånd, där antalet försök sammanlagt är 78, för samtliga grödor endast i 6 fall erhållits så stor skördenedsättning mellan dräneringsledningarna, att en minskning av dikesavståndet skulle vara motiverad. I ca 75% av fallen synes det möjligt med en ökning av avståndet. Ser man på försöksresultaten under rubriken "dubbelt" dikesavstånd finner man, att en ytterligare ökning av avståndet synes möjlig i omkring 45% av fallen.

Upptorkning och bärighet.

Bedömningen av dräneringsbehovet får ej ske enbart med hänsyn till avkastningen, eftersom alla effekter av dräneringen icke registreras i grödan. I tabell 2 har det därför gjorts en sammanställning av observationer rörande upptorkningen under våren och bärigheten i samband med skörd och höstplöjning.

Tidigt under våren kan man i regel konstatera en skillnad i upptorkning mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd, såvida icke nederbörden varit särskilt låg. Skillnaderna ha emellertid ofta utjämnats till tiden för ett normalt vårbruk. Tabell 2 anger om några olikheter i upptorkning kunnat observeras mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd vid denna tidpunkt. I fråga om bärigheten gäller jämförelsen vid tiden för skörd och höstplöjning.

Tabell 2

Tabellen anger det antal fall, då någon skillnad i upptorkning respektive bärighet ej observerats mellan "enkelt" och "dubbelt" dikesavstånd.

a) Upptorkning vid tiden för ett normalt vårbruk.

Gröda	Antal försök	Därav med ingen skillnad i upptorkning.
Höstsådda	15	13
Vårsådda	36	30
Vallar	<u>20</u>	<u>15</u>
Summa	71	58
Procent		82

b) Bärighet vid skörden.

Gröda	Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet
Höstsådda	15	15
Vårsådda	36	36
Vallar	<u>20</u>	<u>20</u>
Summa	71	71
Procent		100

c) Bärighet vid höstplöjningen.

Antal försök	Därav med ingen skillnad i bärighet.
15	15
36	36
<u>-</u>	<u>-</u>
51	51
	100

Av tabellen framgår, att det i c:a 80% av fallen ej observerats några nämnvärda skillnader i upptorkning vid tiden för ett normalt vårbruk. Tidigare under våren kan man i många fall konstatera en sämre upptorkning vid "dubbelt" dikesavstånd. Observationerna i vallar och höstsådda grödor äro något osäkrare än i vårsådda grödor, där man under tillbrukningen för sådd har tillfälle att göra noggrannare observationer.

Bärigheten har i samtliga försök varit god och några skillnader mellan olika dikningar ha ej framträtt, vilket är ganska naturligt med hänsyn till den torra väderlek som rått under året.

Innehållsförteckning.

	sid		sid
Inledning	1	<u>Skaraborgs län</u>	
Väderlekön under år 1959	2	Djupedal	djup. 35
Resultat av enskilda försök	5	Ekebo	avst. 35
<u>Stockholms län</u>		Frugården	" 36
Husby	avst. 5	Gammalstorp	" 36
Vasa	" 5	Gunnarstorp	" 38
<u>Uppsala län</u>		Lanna	djup. 39
Håga	avst. 7	Lanna komb. dikning o. såtid	40
Marsta	avst. o. djup. 7	Hiaggård	avst. 42
Örbyhus	avst. 8	Marieholm	djup. 43
<u>Södermanlands län</u>		Stensfält	avst. 44
Humlekärr	avst. 9	Stommen	" 44
Törsta	" 9	Sunnersbergs prästgård	" 45
Vallby prästgård	" 10	Sötåsen	" 45
<u>Östergötlands län</u>		Tyskagården	" 46
Fullerstad	avst. 11	Vrå Nolgården	avst. o. djup. 46
Hageby	djup. 11	Värings prästgård	djup. 47
Ingelstad gård	avst. 12	<u>Värmlands län</u>	
Stora Öreby	" 12	Apertin	avst. 48
Säby	" 13	Kvarntorp	" 48
Vänge Södergård	" 13	Lindesnår	" 49
Västerby	avst. o. djup. 14	Norenberg	" 49
<u>Jönköpings län</u>		Uddeholm	avst. o. djup. 50
Lidhult	avst. 16	<u>Örebro län</u>	
Åby	" 16	Askersundsby	avst. 52
<u>Kronobergs län</u>		Klockhammar	" 52
Hornsberg	avst. 17	<u>Västmanlands län</u>	
Ingelstads lantm. skola	" 17	Gålby	avst. 53
Ryssby lantm. skola	" 18	Norrbys prästgård	" 53
<u>Kalmar län</u>		Väster-Säby	" 54
Ekerum	avst. 19	<u>Kopparbergs län</u>	
Vindö	" 19	Kloster	avst. o. djup. 55
<u>Gotlands län</u>		Spisbo	avst. 55
Lyrungs	avst. 21	Wikmanshyttan	" 56
Lövsta	" 22	<u>Gävleborgs län</u>	
<u>Blekinge län</u>		Edsbyn	avst. 57
Hammarby	avst. 23	Sörby, Järvsö	" 57
<u>Kristianstads län</u>		<u>Västernorrlands län</u>	
Tranarp	avst. 24	Berg	avst. 59
<u>Malmöhus län</u>		Ljustorps boställe	" 59
Bulstofta	avst. 25	Stornäset	" 60
Lydinge	" 25	<u>Jämtlands län</u>	
Lönhult	" 26	Rödningsberg	avst. 61
Hybo gård	" 26	Tavnäs	" 61
Rosendal	djup. 27	<u>Västerbottens län</u>	
Svonstorp	avst. 27	Kvarnsvedjan	avst. 63
Säbyholm	avst. o. djup. 28	Röbäcksdalen	" 63
<u>Göteborgs- och Bohus län</u>		Röbäcksdalen kom. dikning o. såtid	64
Bro	avst. 29	Strandfors	avst. 65
Ledum	" 29	<u>Norrbottnens län</u>	
Skär	" 30	Kukkola	avst. 66
Tingvall	" 30	Unbyn	" 66
<u>Älvsborgs län</u>		Vittjärvgården	" 67
Åssmundstorp	avst. 32	Vojakkala	" 67
Glysbyn	" 32	Sammanställning av försöksresul-	
Säby	" 33	taten	69
Tveten	" 33		